

Szerkesztőség

Arad, Acsév-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönyeim Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 1080 Lej
Fél évre 540 Lej
Negyed évre 270 Lej
Havonta 90 Lej

Hirdetések díjazás szerinti

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Lerongyolt színház.

Az aradi színház társulatának, megszerzését, mint a kiszivárgott hírek is igazolják, Szendrey Mihály igazgató a legnagyobb figyelemmel és előrelátással intézi. Ha az előjelek nem csalnak, úgy nyugodt lélekkel megállapíthatjuk, hogy ismét nívós, értékes művésztagokból álló társulat költözteti be az igazi és bizony sokszor nélkülözött kulturát az aradi színházba. A szintársulat szervezése körül folyó munkálatok tehát megnyugtatóan hathatnak a város közönségére. De kérdés, vajjon egy jól, elsőrangú művészekből összeállított szintársulat kielégíti-e teljesen Arad színházjáró közönségének igényeit? Nem.

Elismerjük, hogy egy jó szintársulattal nyert ügye van a színháznak, de van ám a közönségnek más igénye a színházzal kapcsolatban, aminek nélkülözése sok bosszúságot és reménytelen kellemetlenséget okozott már a színházbajáróknak. Meg kell állapítanunk, hogy az aradi színház felhagyott, lerongyolódott állapotban van. Azt hisszük, hogy mindenkinek sokszor hangzott panaszát hozzuk nyilvánosságra, amikor erről beszélünk. Mert beszélünk kell róla. Az, hogy gyatra, szégyenteljesen rossz világitása van az aradi színháznak, az a legkisebb hiba. Az örökös félhomály talán még előnyösnek is mondható, mert legalább nem vesszük észre a megkopott, elnyűtt, mocskos festését a falaknak, nem ijeszt be minket a lehullni készülő vakolat, mert a gyér világitás óvatosan takarja előlünk a kirívó hibákat és az életveszélyt jelentő megmozduló vakolatdarabokat. De van ám ennek a félhomálynak egy igen kellemetlen hatása is.

Tudnivaló ugyanis, hogy a patkányok nem szeretik a világosságot és épen ebből az okból tartózkodnak nagy kedvvel a kultúra csarnokában. Igen gyakran rémült sikoltások hangzanak el a színházban, de nem a színpadon, ahol a szerző írja elő ezeket a sikolyokat, hanem a nézőtérben, ahol a jelenet egyik szereplője egy hatalmasan kifejlett patkány, a másik egy peches hölgy, akinek nem is kell hiszterikusnak lenni ahhoz, hogy felsikoltson, ha egy pocok beleharap a lábikrájába.

Beszélhetnénk még a színház fűtéséről, amelynek következtében nemcsak a közönség, de a színészek is megszerzik maguknak az elkerülhetetlen hullást, ami tudógyulladással, legjobb esetben náthával végződik. A támlásszékek huzatai olyan silányak, hogy az ócskapiácon sem lehetne már azokat értékesíteni. Aztán még valami, ami megkoronázza a panaszok áradatát: az illat, szag, bűz, ami a mellékhelyiségekből, sőt a színpadról is kiárad, amikor a függöny felhúzódik. A földszint közönsége kölmivizes zsebkendővel igyekszik eltávolítani ezeket a szagokat, de mit csináljanak a szegény színészek. Itt a város vezetőségének kell valamit csinálni, mert akármilyen jó társulat játszik a színházban, elriasztják a közönséget ezek a dolgok, amiket itt felsoroltunk.

Romániának tervei vannak Magyarországgal

Argetoianu miniszter feltűnést keltő kijelentései a román-magyar közeledésről. „Románia hajlandó a magyarokkal szemben elkövetett hibákat korrigálni.”

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) Sinaian érdekes nyilatkozatot tett Argetoianu miniszter több külföldi diplomata előtt. A külföldi államok követői egy szálloda halljában ültek és beszélgettek, amikor Argetoianu miniszter hozzájuk lépett.

— Románia tehát nem akar semmi szín alatt sem Magyarországgal megegyezni? — kérdezte az egyik diplomata.

Argetoianu erre kijelentette, hogy aki elolvasta Románia legutóbbi jegyzékét, látja, hogy Románia kész az egyezkedésre Magyarországgal, természetesen a lehetőség határain belül. Ennek az egyezkedésnek azonban hamarosan kellene megtörténnie — mondotta a miniszter — és ha nem a politikusok, hanem a

két ország szakértői ülnek a zöld asztalhoz, ez az egyezés rövidesen el is készülne. Azután kijelentette, hogy Románia a legrövidebb időn belül el akarja intézni ezt a kérdést, mert Romániának messzemenő tervei vannak Magyarországgal.

— Románia — folytatta a miniszter — a háború óta sok olyan apróbb hibát követte el Magyarországgal szemben, amelyet reparálni kell. Az optáns-per a legjobb út a békés megegyezésre. Románia hajlandó a Népszövetség előtt tett ajánlatától eltekinteni, ha Magyarország megelégszik olyan kártérítéssel, amelyet Románia a mai nehéz viszonyok között elviselni tud. De itt meg kell találni a kellő formát.

Magyarország elfogadja a nemzetközi döntőbiráskodást.

A szomszédállamok is kövessék Magyarországot, amely elsőnek szánta el magát a lépésre. — Seipel kancellár az Anschlusról.

(Az Aradi Közlöny genfi tudósítójának távirata.) Seipel a Kölnische Zeitung genfi tudósítójának érdekes nyilatkozatot adott a csatlakozásról. Kijelentette, hogy Németországban és Ausztriában senkinek sem gondol arra, hogy az Anschluss-kérdést helytelen időpontban vesse fel, vagy a békeszerződések revízióját bármikor is erőszakkal vigye keresztül. Ha azonban valaki az Anschlusról beszél, a békeszerződés alapján áll, amely megmutatta, mikor és miképpen lehet azt megvalósítani, ha nem fenyegeti többé veszélyt Európa békéjére. Semmiféle kormány nem tilthatja meg, hogy a csatlakozásról beszéljenek. Ebben a pillanatban a bel- és külpolitika fontosabb kérdéseinek megoldására kell erőnket összehozni, de ha elkövetkezik az a pillanat, amikor aktuális lesz és a napi kérdések nem fogják visszatartani Ausztriát attól, hogy elfoglalja a világban neki járó helyet, akkor teljesen függetlenül fog dönteni ebben a kérdésben.

A Journal de Geneve Apponyi tegnapi beszédéről szólva, kiemeli ama bejelentését, hogy Magyarország elhatározta a fakultatív záradék aláírását, amiben Magyarország az első a közép-európai államok sorában, amely részántra magát arra, hogy nemzetközi viszonylatban felmerülő bármilyen jogi ellentétet döntőbiráskodás alá bocsásson. Hangsúlyozza Apponyi ama óhajának jogosságát, hogy a szomszédállamok is kövessék Magyarországot ezen lépéssel.

Az optánsperben is érdekes fordulatot hozott a mai nap. A román delegáció ma közölte a Népszövetség főtákarásával ama óhaját, hogy az optánskérdést ne tárgyalja le a tanács szeptember huszadika előtt.

Bucurestiből jelentik: Kormánykörök nagy optimizmussal várják a népszövetségi döntést Magyarországnak, az optáns-ügyben előterjesztett újabb kérésére vonatkozólag. Beavatott körök Genfiből olyan híreket kaptak, hogy

a népszövetségi tanács számot vetve azzal, hogy tulajdonképpen res judicataról van szó, saját tekintélyének megvédése érdekében is, fel fogja szőlítani a feleket a közvetlen tárgyalások megindítására s arra hívja majd fel Magyarországot, hogy nevezze meg meghatalmazottait úgy, ahogyan azt Románia tette. A közvetlen tárgyalások eredményéről a két állam tegyen jelentést a Népszövetségnek, a legközelebbi ülészak megkezdése előtt. Románia legutóbbi javaslata igen kitünő impressziókat keltett a nemzetközi politikában.

Genfből jelentik: A Rajna-kiürítési konferencia után, mint a múltkor, most is szigorúan tiltakoztak a kiküldöttek és a tanácskozáskoról csak annyit lehetett megtudni, hogy a kiürítés ügyében való tárgyalásokat vasárnap délelőtt folytatják. Briand ma délután elutazott Genfből, de vasárnapra visszajön, ami annyit jelent, hogy megtalálták a kedvező alapot a megegyezésre. Az esti jelentések szerint ma délelőtt újabb tárgyalás volt ebben az ügyben. Hír szerint ez alkalommal a kiürítés problémájával érdemben foglalkoztak.

Ujjáalakul az angol kormány

Chamberlain és Hicks cáfolják lemondásuk hírét

Londonból jelentik: A Baldwin-kormány az elkövetkezendő választások előtt majdnem teljesen ujjáalakul és liberálisokkal felüligítja magát, hogy ezzel is kitolhassa a munkáspárt valószínűleg ígérkező győzelmét. A konzervatív párthoz tartozó Johnson Hicks belügyminiszter, valamint Chamberlain, Brigdmann admirális, Birkenhead és Salisbury kiválnak a kormányból és hír szerint lord Melchett lesz a gazdasági, Sir Hilton Young pénzügyi vagy kereskedelmi és esetleg a nyolcvat esztendő Balfour a külügyminiszter.

Az esti párisi jelentések szerint úgy Chamberlain, mint Hicks a Petit Parisiennek adott nyilatkozatában megcáfolja lemondásának hírét.

Nansen, Einsteint, Scotus Viator, Romain Rollandot is megidézék Clujra.

A védelem valamennyi tanuját kihallgatja a hadbíróság. — Elővezetik a meg nem jelent tanukat. — A kommunista vádlottak kihallgatása két hétig fog tartani.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának távirata.) A kommunista perben a védők által előterjesztett pergáló kifogások ugylát-szik magasabb helyre is eljutottak, mert a hadbíróság eredeti álláspontját megváltoztatta és úgy döntött, hogy az összes tanukat újból megidézi és a per tárgyalását negyvennyolc órára felfüggeszti, hogy a megidézett tanuknak módjukban legyen idejükorán Clujra utazni. A védelemnek a külföldi tanuk megidézésére vonatkozó előterjesztését is teljesítette a hadbíróság.

A mai tárgyalás mindössze negyed óráig tartott. Pontban kilenc órakor nyitotta meg a tárgyalást Pacala ezredes-elnök, aki néhány kérdést intézett Szenkovics Sándor vádlotthoz, majd Popa Ádám dr. kijelentette, hogy több idegen városban lakó tanu megidézésétől a védelem eláll, ezzel szemben azonban új cluji tanukat jelent be. Ezután az elnök berekesztette a tárgyalást, amelynek folytatását szombaton reggel nyolc órára tűzte ki.

Munkatársunk kérdést intézett Negulescu hadbíró-ügyészhez, a tárgyalás elhalasztásának okaira vonatkozólag. A hadbíró-százados kijelentette, hogy tegnapi mára az a vélemény győzött, amelyet ő is képviselt, hogy a védelem által bejelentett valamennyi tanut ki kell hallgatni. A meg nem jelent tanukat két csoportra osztja. Az első csoportba azok tartoznak, akik nem kaptak idézést, mert a csoportos idézés rendszere nem vált be. Ezek a tanuk most új névre szóló idézéseket kapnak. A második csoportba azok tartoznak, akik bár megkapták idézőlevelüket, annak nem tettek eleget. Ezek részére elővezetési parancsokat adnak ki és az illetékes rendőrprefektusokat hívják fel az elővezetéseket foganatosítására.

Megidézék — a védelem kívánságához képest — a külföldieket is. Az errovonatkozó idézéseket a hadügyminiszterhez küldik azzal a kérelemmel, hogy sürgősen tegyék át a külügyminiszterhez, hogy távirati uton ren-

delkezzék a külföldi követségeken ebben az irányban. A külföldi követségek útján ilyen módon idézést kapnak a cluji perben való tanúságtételre: Nansen, Einstein, Scotus Viator, Romain Rolland és több külföldi neves személyiség. Lehet, hogy megjelennek a hadbíróság előtt — mondotta a hadbíró — de lehet, hogy nem jönnek el. Ebben az esetben elég lesz, ha az illetékes román követségben vallomásukat jegyzőkönyvbe diktálják.

Fordulat a Princiar-szállóbeli véres szerelmi dráma ügyében

A tragédia szép hősnője ma kétszer is öngyilkos akart lenni. — Teodorescu asszony marólugot ivott és kiugrott a robogó autóból. — Részletek a véres botrány háttéréből.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Beszámoltunk arról a romantikus és izgalmas drámáról, mely a főváros egyik előkelő szállodájában, a Princiar-szállóban játszódott le két katonatiszt és egy ragyogóan szép fiatal hölgy között. Arról is beszámoltunk, hogy a tragédia tulajdonképeni okozója, Kiss kapitány, belehalt sebeibe. A kapitánynak tegnap ment végbe a temetése, melyen részt vett Szatmármegyéből megérkezett öreg édesanyja.

A tragédia fejezetei azonban ezzel még nem zárultak le. Ma reggel Maria Teodorescu asszony, aki miatt Kiss kapitány végzetes tetőre ragadtatta magát,

szállójai szobájában öngyilkossági szándékból marólugot ivott.

Az öngyilkossági kísérlet idejében észrevették s a mentők elszállítva az elemtat, azonnali gycmormosást alkalmaztak. Amidőn Teodorescu asszonyt újra haza akarták szállítani, illetve kihallgatás céljából autóba ültették, a szerencsétlen asszony egy óvatlan pillanathban a robogó autóból az úttestre vetette magát és súlyos sebesüléseket szenvedett. Az érzelmes dráma mindenáron halni vágyó hősnőjét

SZEPTEMBER 18.

PLATOFF DONKOZÁKOK

bucsubangversenye

teljesen új műsorral a KULTURPALOTABAN.

Jegyek: SANDOR FERENCNÉL

A hadbíró-százados végül kijelentette, hogy a per még igen sokáig el fog tartani. A vádlottak kihallgatása legalább két hetet fog igénybe venni.

eszméletlen állapotban szállították be a főváros legközelebbi kórházába.

A dráma részleteinek kiderítése erélyes tempóban folyik a nyomozás. Főleg a portásfülkében történeteket fedi mély homály. A szálló portása öt revolverlövést hallott, röviddel ezután véresen támolgyott ki a portásfülkéből Teodorescu Maria és Constantinescu főhadnagy. Kiss kapitányt eszméletlenül, vértócsában fetrengve találták meg a szobában s még a dráma éjjelén meghalt anélkül, hogy a véres találkozás részleteit felfedhetné volna a nyomozó hatóságok előtt. A később előkerülő szerelmes pár azt állítja, hogy abban a pillanatban, midőn az asszony hozzá fogott a levél írásához, Kiss kapitány revolvért ráncolt elő, rálőtt mindkettőjükre s azután önmaga ellen irányította a fegyver csövét.

A vizsgálat adatai azonban semmiben sem látják igazolni ezt a verziót. A portásfülkében közvetlenül a dráma után egy revolvért találtak a földön, amelyből három golyó hiányzott. A halott Kiss kapitány megmozgatásánál pedig egy másik revolvért is találtak a szobában, amelyből két golyó volt hiányzó. A főhadnagy és szeretője azt állítják, hogy a

Zseniális gonosztevők.

Irta: LITS ANTAL

A püspök palástja.

A magyar főváros a belvárosi róm. katólikus templom ünnepélyes felszentelésére készült. Már napokkal előbb általános szóbeszéd tárgyat képezte a készülő ünnepség, a legszélesebb körökben ismerték annak programját, így többek között azt is tudták, hogy a felszentelést Haynold Lajos akkori váci püspök, később kalocsai érsek fogja végezni. A nagy nap előtti délelőtt egy előkelő megjelenésű ur állított be a Koronaherceg-ucca legelső kegyeskereskedésébe, akiről, bár polgári ruhában volt, leritt a pap. Az idegen mint a váci püspök titkára mutatkozott be és elmondotta, hogy miután a püspök teljesen új ornátusban akarja elvégezni a másnapi funkciót, őt bízta meg a szükséges dolgok bevásárlásával. A kereskedő boldog volt a várható busás haszon reményében és lázas gyorsasággal sorakoztatta fel a díszes palásokat, értékes püspöksüvegeket, ilnom miselingekeket stb. választás céljából. A titkár a legmegfelelőbbet felretette, majd a következő kívánságát nyilvánította:

— Kedves uram, az ön termete csaknem ugyanolyan, mint önméltóságáé s ezért kérem, próbálja fel ezeket a dolgokat, nehogy később ki kelljen cserélni valamelyiket.

A jámbor kegyeseres ment, egymás után öltötte magára az egyházi ruhadarabokat és végül a püspöksüveg is a fejére került.

— Most még — folytatta az előkelő titkár — egy értékes kivitelű pásztorbotra lenne szükségem.

Ezért a raktárba kellett menni és a kereskedő, úgy ahogy volt, sietett előteremteni

készlete legdrágább pásztorbotját. Az idegen pedig arra használta fel az egyedülletet, hogy a pénztár kiürítéséhez fogjon. Már csaknem minden pénz a zsebében volt, amikor betopant a kereskedő, aki még épen eleget látott ahhoz, hogy mindent megértsen. Most mozigyorsasággal peregetek le az események. Az idegen kiugrott az ajtón és futásban keresett menekülést. A kereskedő utána...

— Fogják meg, tolvaj! — kiáltozta a megkárosított kegyeseres.

De az így aposztrofált sem volt rest. Visz szafordult s ő is tele tudóból kiáltozta:

— Fogják meg, bolond!

Mondanom sem kell, hogy a szokatlan lármára összeverődött tömeg tényleg bolondnak nézte a teljes püspöki orátusban handabandázó kereskedőt, a tolvajt pedig futni engedte. A szerencsétlen áldozatot markos emberek lefogták, bevitték a legelső rendőrállomásra, ahol csak hosszas kiragyazás után értették meg a fatális esetet. De a furfangos ál püspöki titkárt sohasem fogták el.

A lipótmezei elmeógyógyintézet igazgató-főorvosának felesége.

Elegáns fogat állott meg az egyik legelőkelőbb budapesti ékszerüzlet előtt és abból egy elegáns urihölgy lépett ki és az ékszerüzletet tisztelte meg látogatásával. Itt kiválasztott néhány értékes ékszert, bemutatkozott mint a lipótmezei elmeógyógyintézet igazgató-főorvosának a felesége és kijelentette, hogy azt az ékszert fogja megtartani, amelyik férje tetszését legjobban megnyeri. Azután kérte, hogy adják mellé az üzlet legmegbízhatóbb emberét számlákkal, aki majd a vételárat és a felesleges ékszereket visszahozza. Az utra maga az üzletvezető vállalkozott. A fogat tény-

leg a lipótmezei elmeógyógyintézet előtt állott meg és a kiszálló urihölgy kíséreléssel az igazgató-főorvosi irodát kereste fel. Az előkelő urihölgy azonnal bebocsájtást kapott a főorvoshoz, míg a kísérelőt a várószobában ültették le.

— Főorvos ur — kezdte a nő szomorú hanghordozással — férjem, akit magammal hoztam és jelenleg az előszobában vár, megbolondult. Állandóan számlákkal bajlódik, az a mániája, hogy meglopták és sohasem létezett ékszereit követeli.

Azután azt kérte, hogy férjét vegyék fel az elmeógyógyintézet betegei közé s miután az első hónap gyógykezeltési költségeit is lefizette, az ellenkező oldalon levő kijárason eltávozott.

A főorvost hirtelen telefonhoz hívták és időközben teljesen megfélemedezett intézete legújabb lakójáról. Az üzletvezető pedig csak várt türelemmel egy ideig, majd ő is bekopogtatott az igazgatóhoz:

— Mi lesz kérem a számla kiegyenlítésével? — kérdezte tisztelettel.

— Ja maga az? — bólintott megértően az igazgató — s mint aki tisztában van a helyzettel, már csengetett is a fogdmegekért.

A jámbor üzletvezető még mindig mitsem értően magyarázta tovább:

— Tetszik tudni, az ékszerek, amelyeket a nagyságos asszony hozott magával kiválasztás céljából. Várom a pénzt és a visszaviendő ékszereket.

— Igen, igen — nyugtatta meg az igazgató — azonnal barátom.

Azután jöttek az ápolók, az üzletvezető zuhany alá került, ahonnan csak másnap váltotta ki gazdája, az élelmes ékszeroltványó nyomtalanul eltűnt. Sohasem találták meg.

kapitány előbb az egyik, majd a másik revolvert használta — azonban már eddig is igen sok komoly gyanúk merült fel arra vonatkozólag, hogy Constantinescu főhadnagy és a tragikus sorsú Kiss kapitány véres revolverpárbajt vívtak egymással közvetlen közelből azért a nőért, aki mindkettőjük családi boldogságát feldúlta és mindkettőjüket megcsalta. Hol egymással, hol mással. Carancea Titus alezredes, a bucaresti-i hadbírósg királyi ügyésze ebben az irányban folytatja a nyomozást, amely a bucaresti-i lapok szerint közelről szenzációs fordulatot fog venni.

A vizsgálat újabb eredményei alapján megállapítást nyert, hogy Kiss kapitány egy héttel a dráma előtt azzal a céllal jött a fővárosba, hogy hűtlen barátjának tartózkodási helyét felkutassa. A kapitány az „Imperial” szállóban bérelt magának szobát, ahol a hatóságok a dráma után házkutatást tartottak. Az éjjelszekrény fiókjában Constantinescu főhadnagy egyik névjegyét találták meg, amelybe az arrogáns hangon írja a kapitánynak, hogy nem akar többé találkozni vele, hogy kikerüljön és szeretné, ha kikerülne. Az írás egy energikus „végeztem”-mel zárult. A szerencsétlen kapitány a következő megjegyzést írta kusza betűkkel a levél hátára: „Milyen embertelenség történik velem! Belegázoltak a becsületembe s most még gúnyt üznek velem.”

Kiss kapitánynak egy főhadnagy barátjánál egy másik levélét találták, amelyben azt írja a kapitány, hogy el van szánva arra, hogy vérrel mossa le a rajta és Maria Teodorescun esett foltot. Kéri barátját, hogy az esetleges szerencsétlenség hírére kíméletesen közöljék édesanyjával s ha lehet Szatmáron temessék el. A levél szombatról van keltező. A dráma után történtek felől sincsenek még pontos adatai a nyomozásnak. Tény az, hogy Constantinescu főhadnagy és barátja közvetlenül a lövések elhangzása után felmentek szobájukba, néhány percig ott maradtak, majd együtt indultak el a Bruncoveanu kórházba, ahol bekötötték sebeiket. Egyikük sem érdeklődött a kapitány sorsa iránt, a drámának pedig más tanuja nem volt.

Uj katolikus templom épül a Mossóczy-telepen.

(Arad. szeptember 13.) Jelentős eseménye lesz vasárnap délelőtt Arad katolikus társadalmának: hosszas, már évek óta húzódó egyházközségi ügy érkezik el komoly stádiumához. Esztendő óta szerepel már az aradi katolikus egyházközség ügyei között az aradi Mossóczy-telepi katolikus templom létesítése, amelyet a legutóbbi időkben kivált dr. Lakatos Ottó plébános tartott állandóan felszinen, míg végre most vasárnap sor kerül már az ünnepélyes alapkövetételre.

Hogy mennyire régi keletű már a templom alapításának gondolata, bizonyítja, hogy a tervek már esztendő óta készen állanak és azokat most a Kron és Vandracsék építész-cég alakította át a mai időknek megfelelően. A templom, bár szerény, s az olcsóbb építkezések közül való lesz, mindamellett csinosan és finom izlésű román-stílusban épül; meglehetősen nagy befogadóképességre előkészítve, amennyiben a hajóját 21×12 méterre tervezték, míg a szentélye 7 métert tesz ki. Oldalt tágas sekrestye, a bejárat fölött pedig karcsu torony egészíti ki a főépületet.

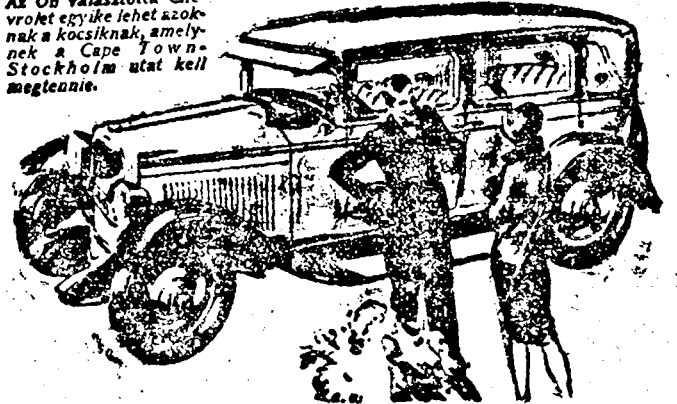
A 10 órakor kezdődő ünnepélyes alapkövetételre a hívek 9 órakor gyülekeznek a belvárosban és az összes katolikus egyetlek, intézmények vallásos alakulatok képviselőivel együtt körmenetben indulnak ki a Mossóczy-telepre. Az alapkövetétel szertartása ünnepi misével kezdődik meg, utána az alapkövetélyes megáldása és letétele következik, amelyet püspöki megbízásból dr. Lakatos Ottó plébános végez. Ezután a különböző katolikus egyesületek képviselői a szokásos kalapácsütéseket alkalmazzák az alapköre, részint beszédek, részint jelmondatok kíséretében. A közeljövőben már meg is kezdődnek a templom gyors építési munkálatai, úgy, hogy az előrelátható jelek szerint az aradi új istenháza októberben már tető alá kerül. A templom felszentelésére csak a jövő tavasszal kerülhet sor.

A Cape Town-Stockholm Chevrolet-expedíció útja. A Fokföldtől Kairóig az esős időszakban, a kitarítás rekordját jelenti.

A Chevrolet Cape Town-Stockholm expedíció minden más lehetséges próbánál jobban igazolja, milyen ellenálló és szilárd a Chevrolet — az olcsó „nagy” kocsi. A kormánykerékig erős vízeken keresztül, hegyeken át, sziklás, úttalan sivatagokon keresztül, a Fokföldtől Kairóig szaladtak a kocsik. Azóta áthaladtak a Sínai sivatagon és Palesztinán, Szírián, Törökországon, Görögországon és Bulgárián keresztül haladva személyvonati pontossággal értek el Stockholmba. Ön sohasem fogja kocsiját hasonló próbának alávetni. De Ön is megvizsgálhatja, mint a többi 750.000 1928-as Chevrolet tulajdonos az egész világon, mit jelent ez a szilárdság az Ön kocsija mindennapi életében — milyen ellenálló az Ön kocsija sok ezer

Az Ön választotta Chevrolet egyik lehet azoknak a kocsiknak, amelyek a Cape Town-Stockholm utat kell megtenni.

CHEVROLET

A General Motors gyártmánya

Ujabb hat halottat ástak ki a saitzai romok alól

A váltóór nem oka a szerencsétlenségnek. — Egy lugosi ember is áldozata lett a katasztrófának.

Brünnből jelentik: A saitzai állomáson tegnap egész nap folyt a romok eltakarítása, de a munka a borzalmas vasuti katasztrófia színhelyén csak igen lassan haladt előre, mert egész nap zuhogott az eső. Tegnap különben hat újabb holttestet ástak ki a romok közül, amelyeket eddig nem sikerült agnoszkálni. Tegnap megérkezett a szerencsétlenség színhelyére Najman cseh vasutügyi miniszter, aminek az lett az eredménye, hogy az újságírók munkáját nagyon megnehezítették és megtiltották, hogy a katasztrófa színhelyén fényképfelvételeket csináljanak.

Ma különben érdekes fordulat is történt ebben az ügyben. Fibich, a letartóztatott váltóór, aki, mint ismeretes, a katasztrófa után öngyilkosságot kísérelt meg és akit a szerencsétlenség előidézőjének tartottak, vallomásaiban előadta, hogy miután szabályszerűen megvizsgálta a váltókat és a vizsgálat eredményét bevezette a szemlekönyvbe, még egyszer szemlét tartott és akkor megdöbbenve észlelte, hogy a váltó hibásan áll. Mivel nem volt nála kulcs, amivel a váltót megvizsgálhatta volna, visszaszaladt ezért az őrházba, de közben bejutott a gyors és megtörtént a katasztrófa. A gyorsvonat mozdonyvezetője elmondotta, hogy észrevette a hibás váltóállítást és fékezett is, de sajnos, a vonat megállítani nem tudta.

A mai nap folyamán megkezdtek az ag-

moszkált halottak elszállítását Saitzról. Az állomáson még most is igen sok gazdátlan csomag és bőrönd hever és sok utlevelet is találtak a romok között. Ezeknek segítségével állapították meg sok áldozat személyazonosságát. Az anyagi kár három millió csehi koronára rug.

A mai nap folyamán a következő halottak személyazonosságát állapították meg: Raimund és Rudolf Klemmer (Maerisch-Karlsdorf), Albert Zörnig és felesége (Borosló), Josef Kühle (Prága) és Simon Lax (Jablonec.) A súlyosan sebesültek között, a kiket a brünni kórházba szállítottak van egy lugosi ember is, Leck Ferdinánd és egy Komlós Lipót nevű magyar utas is.

— Panamahír a blumau municiógyárról. Bécsből jelentik: A Mittagszeitung szenzációs leleplezést közöl a blumau municiógyár állítólagos panama-botrányáról. A híradás szerint, a román kormány 1927-ben hadianyagot vásárolt a gyártól és ezt az üzletet egy bucaresti-i társaságbeli hölgy és Zöldi Jenő bucaresti-i mérnök közvetítette, akik illetéktelen jutalékok felvétele által az államkincstárt egy millió schillinggel károsították meg. A panama körül gyanus szerepe van a gyár egyik igazgatójának, Handow Antal udvari tanácsosnak. A leleplezésről szóló hírt eddig még nem erősítették meg.

DONKOZÁK KÓRUS SZEPTEMBER 18.**Irodalom és művészet**
Zilahy Irén öt új operettben játszik egymásután.

Néhány perces látogatás a művésznő budapesti öltözőjében, hol a festékes ládika mellett Berlitz német grammatikája van, mert Zilahy Irén Bécsbe készül.

(Budapest, szept. 14.) Zilahy Irént meglátogatni Budapesttől — már úgy hozzátartozik pesti utam programjához, mint — mondjuk — amilyen természetes, hogy a Keleti pályaudvaron szállok le a kupéból. Mert Zilahy Irén mindig friss téma, mert Zilahy Irén mindig tud frisset mondani magáról. Hisz állandóan benne van a Városi műsortervezetében már hónapokkal előre, ő tehát minden esetben ki tud rukkolni néhány legújabb Zilahy-eseménnyel.

A Régi nyárral most jött be Sebestyén a Budai Szinkörből. Szinte még egy premierje volt a pesti odaton Békeffi—Lajthay operettjének, amely bár ezt a címet viseli: Régi nyár, már-már készülő belenyulni az őszbe is.

— Legalább fogunk egy kis vénasszonyok nyarat csinálni — jegyzi meg a siker közvetlen hatása alatt az öltözőben nevetve Zilahy Irén.

A nagy toaletasztalon nyitott könyv. Megnézem a címet. Német grammatika. Berlitz-módszer szerint.

Magyarázólagnak mondja:

— Jaj, nem elég az, ha Pesten állandóan szerepelek a műsorban. Most már külföld a cél: Bécs. Igaz, hogy egyelőre öt operettben is elő vagyok jegyezve. Még pedig egy amerikai operettben: a Lady X-ben, Békeffi—Lajthay egyenesen nekem írt darabjában: a Párisi divatban, Farkas Imre új Szupécárdás címet viselő operettjében, Kardos Andor Nap-sugár kisasszonyában, valamint a 8 Órai Újság színházi kritikusanak: Faragó Jenőnek egy készülő darabjában. Tehát játszom bőven, de azért szorgalmasan tökéletesítem magam a németben. Készülök Aradra látogatásra, a hogy egy kis szabad időm van. Föl is lépnek a Régi nyárral az aradi közönség előtt, amely először tapsolt meg és indított utnak.

Mellettünk csak úgy sugárzik a boldogság Zilahy Irén édesanyjáról, Gajdsinszky-néről, aki minden este beül a színházba, s en suit százszor is megnézi egymásután leányát. Egy boldog anya... Nyílik az ajtó és Sebestyén lép be.

— Ich gratuliere... Künstlerin, es war wunderbar...

Zilahy Irén németül felel, csakhamar egész német diskusszió fejlődik ki. Az édesanyja pedig sugárzó arccal tovább mosolyog s titokban bizonyára arra gondol, hogy majd egy bécsi öltözőbe is így lép be a direktor:

— Ich gratuliere, Künstlerin...

(—6.)

Az igazi Donkozások Aradon.

A nyáron itt járt különböző, u. n. „orosz kórusok” kissé bizalmatlanná tették a közönséget az orosz énekesekkel szemben, ezért szükségesnek tartjuk hangsúlyozni, hogy szeptember 18-án újra a világhírű, eredeti Platoff Donkozások fognak a Kulturpalotában énekelni, tehát ugyanazon kórus, amely tavaly télen utólrhetetlen ősművészetével két estén lázbajettette Arad közönségét. A kórus műsorát, mely teljesen új — Aradon még nem hallott — számokból áll, a napokban teljesen leközöljük. Ajánljuk, biztosítsa jegyét az egyetlen szept. 18-iki hangversenyre, mivel az érdeklődés állandóan emelkedő.

* Amerikában kiadják angol nyelven Ady munkáit. Budapestről jelentik: Dr. Várady Miklós zeneesztéta megállapodott a Newyork Times-szal arra, hogy kiadja és Amerikában terjeszteni fogja Ady Endre angol nyelvre fordított műveit. Várady Miklós dr. megszerzte Ady özvegyétől, Márfy festőművész feleségétől Ady műveinek angolra fordítási jogát az amerikai könyvkiadó cég részére, mely a legkiválóbb műfordítókkal fordíttatja Ady műveit angol nyelvre.

TELEFON 70. ERZSEBET SLAGERMOZGO TELEFON 70.

Aradon premier! Ma d. u. 8 órakor a zoldó ünnepek miatt csak egy előadás. Fanamet film!

Lon Chaney: „Kelet lángokban”.

Főszerepben: Eleonor Boardman és William Holmes. Szenzációs tengeri és keleti felvételek.

Jön! Molnár Ferenc: „Liliom”, a Fanamet feldolgozásban.

* Új igazgatót kap a budapesti Opera. Budapestről jelentik: Hetek óta azt suttogják az Operaház körül, hogy Radnay Miklós súlyos beteg, epeköbántalmain kívül kiújult fiatalkori tüdőbaja, úgy, hogy hosszabb pihenőre van szüksége. Más verziók szerint elkedvetlenedett, mert szerződése megkötésénél nem érte el azokat az előnyöket, amiket három év után megkívánhatott volna magának. Ezekkel a hírekkel kapcsolatosan különféle kombinációk merültek fel ama kérdés körül, ki lesz az Operaház új igazgatója. Dohányi Ernőt, Márkus Lászlót, Szemere Árpádot, Székelyhidyi Ferencet és Farkas Elemért emlegetik. Állítólag október elején kap új igazgatót az Operaház.

Művészi fényképek és levelező-lapok

NAGY GÉZANAL ARAD, Bulevardul Regina Maria 8. megyebázsal szemben. 1088

* Biciola Györgyné Aradon. Biciola György temesvári szigurancafőnök szépséges és rendkívüli tehetségekkel megáldott felesége vasárnap Aradra érkezik. Az uriaszony Seidner Imre karfarsunk vasárnapesti művészestélyére jön városunkba, mert a köztisztviselői álló, tüneményes

megjelenésű művészasszony felléptét is sikerült biztosítani a Seidner-estély rendezőségének. Goldis László, Fekete Tivadar és dr. Turnovszky Sándor megjelenése iránt is nagy az érdeklődés. Ezenkívül rendkívül érdekes és élvezetes énekszám lesz Lipovan Octavé. L. Prohászka Elvira vidám szavalata, Zala Béla drámai lüktetésű recitálása, Pílis Géza hatásokban gazdag jelenete Fekete Irén Földes Mihály és Diósy Lajos részvételével, Komlós Eleménné és Reiszfeld Baby tánca, Kubelka-Vay Anna és Salgó Ilus zongorázása és Seidner Imre humoros karcolata előreláthatólag forró hangulatot teremt a Kulturpalotában. Jegyek Sándor Ferencnél.

* Tamási Aron nyerte el a Baumgarten-díjat. Clujról jelentik: Tamási Aron, az ismert székely író ma Budapestről távirati értesítést kapott, hogy a havonta négyszáz pengős Baumgarten-alapítványt díjat ő nyerte el.

IZRAELITA IMAKÖNYVEK minden árban
Sándor Ferencnél, megyeházsal szemben.

Alfonz király szervezte meg a spanyol forradalmat

Meg akart szabadulni Primo de Rivera diktatúrájától. — Letartóztatták a központi szabaddóműves páholyok tagjait.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójának távirata.) Az International News Service jelentése szerint a spanyol összeesküvés hátterében állítólag maga Alfonz király állott, aki illy módon akart megszabadulni Primo de Rivera diktatúrájától. Ezért beleegyezett az összeesküvésbe. Állítólag erre magyarázható, hogy a király három nappal a tervezett forradalom előtt Svédországba utazott.

A Párison keresztül érkező lisszaboni jelentések arról számolnak be, hogy a forradalom ügyében lefolytatott nyomozás során Almeida kerületben harminchat bombát és tíz

tonna dinamitot fedeztek fel. Tíz személyt letartóztattak. A spanyolországi magánjelentések szerint házkutatást tartottak a radikális demokraták madridi székházában, ahol kompromittáló iratokat találtak. Ennek következményeképpen számos letartóztatást eszközöltek. Átkutatták a szabaddóművesek központi páholyát is és a titkos ülésen épen résztvevő husz személyt szintén letartóztatták. Valamennyi tag eilen körözőlevelet adtak ki. Megállapították, hogy a forradalmi mozgalom élén Sanchez Guerra állott, aki a kormányalakítást vitte volna véghez.

Stern Gyula, a Lomási r. t. vezérigazgatója mosolyog a lemondásáról lanszírozott híreken.

A vezérigazgató teljesen kiheverte a két autóbalesetben szenvedett sérüléseit és most az eddiginél is frissebb lendülettel dolgozik. — A Lomási igazgatótanácsa kibővítette Stern Gyula hatáskörét.

(Arad, szeptember 13.) Egyik cluji (kolozsvári) lap mai száma meglepetést keltő hírt hozott napvilágra. A hír szerint Stern Gyula a Lomási Erdőipar R.-T. vezérigazgatója megváltik állásától és nyugdíjba vonul. A lap tudni véli, hogy Stern Gyula vezérigazgató azért kénytelen nyugdíjba vonulni, mert ebben az évben két súlyos baleset érte, amelynek következtében hónapokig ágyban fekvő beteg volt és így már jóideje nem vehet részt a vállalat tényleges vezetésében. A hír vétele után nyomokban felkerestük a Csanádi-palotában lévő Lomási Erdőipar R.-T. vezetőségét, ahol elsősorban megtudtuk, hogy Stern Gyula vezérigazgató fontos üzleti körutjáról ma érkezett haza Aradra és ebben a pillanatban is irodájában dolgozik. A legilletékesebb forrásból a következőket tudtuk meg:

Stern Gyula vezérigazgató eltávozásáról, illetve nyugdíjba vonulásáról szóló hírek teljes egészükben légből kapottak és egyetlen pontjukban sem fedik a valóságot. A vezérigazgató a két, valóban súlyos autóbalesetből származó sérüléseit teljesen kiheverte és ma úgy, mint régen, fiatalos energiával és a legtökéletesebb aktivitással vezeti tovább a vállalat ügyeit. A vezérigazgatónak eszeágában sincsen lemondani, vagy nyugdíjba vonulni, habár vannak néhányan, akik ezt szeretnék. A központi vezérigazgatók különben sem engedné meg azt, hogy Stern Gyula vezérigazgató, aki a vállalat fellendítésében hervadhatatlan érdemeket szerzett, visszavonuljon. Ezt semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a központ most

Stern Gyula vezérigazgatót a réginél is nagyobb hatáskörrel ruházta fel.

A vezérigazgató visszanyerte teljes egészségét és azzal a sokszor megcsodált ambícióval és energiával vezeti a Lomási Erdőipar R.-T. ügyeit, mint a sajnálatos balesetek előtt. Lemondásáról szóló hírek tehát valótlank és a vezérigazgató ismét lamkadatlanul, fáradtságot nem ismerve, törhetetlen hittel és akarattal munkálkodik vállalatának érdekében. Alkalmunk volt beszélgetést folytatni Stern Gyulával is, aki látható derüvel olvasta el a cluji (kolozsvári) lap híret.

— Eszem ágában sincs eltávozni, illetve lemondani — mondotta nevetve a vezérigazgató. — Egészségemet hála a jó Istennek, visszanyertem és ma már nyomát sem érzem annak, hogy valaha beteg voltam. Sőt mondhatom, hogy a hosszú pihenés alatt új erőt és friss kedvet gyűjtöttem a munkához. Ma is dolgozom úgy, mint régen, de talán még nagyobb kedvvel és erősebb akarattal. Remélem, hogy még sok évet fogok épen ilyen energiával dolgozni a vállalatom érdekében, mert ez az igazgatótanács kívánsága is és a nyugdíjazásomról szóló híren csak nevetni tudok.

Eddig Stern Gyula vezérigazgató nyilatkozata és semmi sem cáfolja jobban a róla elterjedt híreket, mint az, hogy íróasztalán hatalmas aktacsomók várják az elintéztést és a hivatalnoknok ceruzával kezükben várják, hogy a vezérigazgató lediktálja az üzleti leveleket. Frissen, fiatalos léptekkel kísér bennünket az ajtóig és azután folytatja munkáját, amely Stern Gyula vezérigazgatónak életű ereje.

H I R E K.

Holnap érkeznek Aradra a nemzetközi frontarcosok delegátusai.

A határon és az állomáson nagy ünnepséggel fogadják az előkelő külföldi vendégeket.

(Arad, szeptember 13.) Feldiszipített és fellobogóztató pályaudvar várta a Fidac, nemzetközi frontarcosok szövetségének delegátusait, akik minden országból jönnek Romániába, hogy résztvegyenek a szövetség bucuresti-i kongresszusán. Ma Aradra érkezett a szövetség egyik titkára, akit Petrescu Astragvári igazgató fogadott és akit követte, hogy a delegátusok három turnusban érkeznek az országba Curticlon keresztül.

Az első csoport holnap délután negyed öt órakor, a másik éjszaka fél egy órakor, a harmadik szombaton hajnalban érkeznek meg Aradra. Az első fogadtatás a curtici-i állomáson lesz, ahol a hadsereg, valamint a közigazgatási hatóságok képviselői fogadják az előkelő vendégeket, akiknek részére a curtici-i vasúti vendéglő helyiségében büfét állítanak fel. A curtici-i állomást szépen feldiszipítették erre az alkalomra és ellátták a kongresszuson résztvevő nemzet zászlajával.

Aradon dr. Lázár Ágoston alispán a megye vezetősége, dr. Robu János polgármester a város nevében fogadják a vendégeket, akiknek érkezése alkalmával az összes katonai és polgári hatóságok megjelennek az aradi állomáson.

— Bratlanu első, fontos minisztertanácsa, Bucurestiből jelentik: A Curentul jelentése szerint, Bratlanu Vintila miniszterelnök táviratilag meghívta mihalsti birtokára Duca, Argetoianu és Stelian Popescu minisztereket. A miniszterelnök tudvalevőleg az országba való érkezésekor egyenesen birtokára utazik, ahol az értesített miniszterekkel igen fontos tanácskozásokat fog lefolytatni. Az általános kérdéseken kívül fontos belpolitikai és külpolitikai kérdések is sorra kerülnek ezen a tanácskozáson.

— Stirbey herceg átutazott Aradon: Barbu Stirbey herceg, volt miniszterelnök az északkeleti gyorsvonattal keresztülutazott Aradon. A herceg nyári utazásáról utazott vissza Bucurestibe.

— A perzsa sah is modernizálja országát. Teheránból jelentik: A perzsa sah, Kemal pasa példájára, elrendelte, hogy az országában ezentúl kalapot és európai ruhákat viseljenek a férfiak.

— Tárgyalások indulnak meg a felvidéki egyházmegye elhatárolása ügyében. Prágából jelentik: Hír szerint Ciriacci pápai nuncius legközelebb Budapestre utazik, hogy ott Seregi magyar hercegprímással tárgyaljon az egyházmegye elhatárolásainak ügyében.

— Meghalt a monzai autókatasztrófa 22. áldozata. Milánóból jelentik: Ma behalt sérüléssel a monzai autókatasztrófa 22. áldozata, egy 13 éves gyermek.

— A magyar kiszáradt olégedetlenek a helyzettel. Budapestről jelentik: A szokásos havli kiszáradtösszejevetelről egyes lapok oly híreket terjesztettek, mintha a kiszáradt olégedetleneknél a közgazdasági minisztérium felállítására miatt, illetékes helyen megállapítják, hogy ez a híresztelés a tényekkel ellentétes, mivel az értekezlet megnyugvással vette tudomásul azokat az újításokat, amik a magyar kormányban végbementek. Valószínű az a hír is, mintha a kiszáradt bizalmatlankodóknak Bethlennel szemben.

— A gurahontl tehervonat elütött egy parasztszekeret. Tegnap éjjel 11 óra tájban a Gurahontl Aradra induló 3566. számú tehervonat a gurahontl állomás közelében lévő átjárónál elütötte Halik Dionisie jószáshelyi gazda ökrösfogátát. Az állomásról lassu tempóban kiinduló mozdony a szekeret darabokra zúzta. Haliknak semmi baja sem történt, mert gyalogosan haladt a szekér mellett. Az összeütközés következtében a mozdony is annyira megsérült, hogy üzemképtelenné vált. A balesetet a gazda vigyázatlansága idézte elő.

— Vasárnap, szeptember 16-án nagy löversony a csálai erdő közelében.

— Táncestély az Újságróklubban. Pénteken este a világhírű Hawai-i trío közreműködésével nagy táncestély az Újságróklubban. Lefoglalt asztal nincs.

Öt újabb letartóztatás a petroleumpanama ügyében.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Ma Enescu vizsgálóbíró ismét megkezdte a kihallgatásokat a petroleumpanama ügyében. Enescu vizsgálóbíró mára ismét rengeteg személyt idézett be kabinetjébe. A kihallgatások déli egy órától késő estig tartottak és különösen azokkal a házkutatásokkal s nyomozásokkal álltak összefüggésben, amelyeket a vizsgálóbíró az elmúlt héten végzett Dambovita-megye több községében. A vizsgálóbíró, akit turnéjában Petrescu dambovital ügyész és Georgescu Sebastian ezredes, a katonai földrajzi intézet igazgatója kísérték el, több mint 300 embert hallgatott ki és Targuvisztem és Ocnitában több házkutatást tartott.

E vizsgálat eredményei alapján több mint harminc személyt idézett maga elé a vizsgálóbíró s ezek közül a ügyészség hozzáfárulásával letartóztatási végzést bocsátott ki a késő esti órákban I. Ionescu-Tiscanu, Ploesti legszárazabb petroleumkitermelője és Alexandru Stefanescu ismertneve ügyvéd, Tache Ionescu sógora ellen. Ugyancsak elrendelte a vizsgálóbíró George Serban ocnitai primar, Spiridon Bulacu és Nicolae Bunescu petroleumtermelők letartóztatását. Valamennyiüket átszállították a vacarestii fogházba. A letartóztatások száma ezzel huszonegyre emelkedett. Tegnap délután hallgatta ki a vizsgálóbíró Bursan liberális képviselőt, akit az Eljorádó-társasággal, a hírhedt tranzakciókhoz kötötték. Bursan bizakodó hangulatban hagyta el a vizsgálóbíró szobáját és kijelentette az érdeklődőknek, hogy sikerült tisztáznia magát.

A vizsgálóbíró ma folytatta a kihallgatásokat. — A Dambovita-megyei prefektus különös szereplése

A „Cuvantul” jelentése szerint a panama ügyében a napokban szenzációs fordulat fog bekövetkezni. A lap szerint a nyomozó hatóságok egy olyan okmányt futottak a birtokába, amely súlyosan kompromittálja Jarca Dumitriu, dambovita-vármegyei prefektust. Eszerint Dumitriu prefektus körrendeletet bocsátott ki a megyei szolgabírókhoz és „egy magas helyről származó rendeletre” való hivatkozással, felhívta őket, hogy semmilyen a petroleumpanama vonatkozó aktát ne bocsássanak a nyomozó hatóságok rendelkezésére. A „Cuvantul” úgy értelmezte, hogy a dambovital prefektus letartóztatása elkerülhetetlen.

A petroleumpanama hatalmas visszhangot keltett, különösen azokban az angol pénzügyi körökben, amelyeknek érdekeltségei vannak a román petroleumvállalatoknál.

A bucuresti-i lapok jelentése szerint az egyik ilyen angol tőkecsoport, Elton Cornick angol belügyminiszter fia ah, aki személy szerint is nagy összegeket investált az erdélyi panamában kompromittált petroleumvállalatba. Cornick, akit a panamáról érkező hírek érthetően aggasztottak az angol külügyminiszterium után intervenciót a román kormánytól jogainak respektálása érdekében. A bucuresti-i lapok értesítése szerint a kormány tartva az angol intervenció súlyosabb következményeitől, szerződéseszerint biztosítékot adott Cornicknak arról, hogy jogait respektálni fogják.

Az új törvénysek megerősítette a petroleumpanama letartóztatottjainak vizsgálati jogát. Mára beidézték Barana volt averescanus szenátort. A beidézés elővezetési parancsossal történt.

sította. Tekintettel arra, hogy a gyár visszavonta a feljelentést Molnár ellen, a vizsgálóbíró elrendelte szabadlábra helyezését, ami ma meg is történt.

HARRY PIEL LEGUJABB SZENZACIÓJA: HARRY PIEL EMBER EMBER ELLEN

— Házasságok. Masznyik Gizike és Lederhölger Alfréd e hó 8-án házasságot kötöttek Győrön.

Birkenheuer Anny és Donat Rudolf e hó 15-én este 6 órakor tartják esküvőjüket az újradí rom. kat. templomban.

Ember Ember ellen HARRY PIEL legjobb alakításán.

— Halálozás. Elsőle Mátyás volt újradí kereskedő rövid szenvedés után életének 73-ik évében meghalt. Temetése folyó hó 14-én délután 5 órakor lesz a Calea Banatului 200. számú halottasházból.

Jön! HARRY PIEL az URANIADA

— Letört elvált feleségét és annak barátját egy pincér. Budapestről jelentik: Vratar Rudolf budapesti pincér régóta különváltan él feleségétől, aki közben Olott József iparossal költözött össze. A válóper befejezést nyert, Vratar azonban nem akart különválni az asszonytól és megfenyegette, hogy készüljön el a legrosszabbra. Ma délelőtt felült arccal beállított Olott lakásába és mindkettőjüket felölte. A súlyosan sebesült Olott és az asszony segítségért kiáltottak, de mire az emberek összevették Vratar elítelt, Olottot és az asszonyt beszéltették a kórházba, ahol megoperálták őket, mivel a golyó többszörösen hatolt át, életbenmaradásukhoz nincs remény. Vratar körözött a rendőrség.

Szeptember 17-én, este 9 órakor a Kulturpalotában a 4888 Berlini Blüthner szimfonikus zenekar egyetlen hangversenye. Jegyek: OLAH SÁNDOR könyvkereskedésében

— Szabadlábra helyeztek egy lopással gyanúsított munkást. A vizsgálóbíró ma szabadlábra helyezte Molnár Miklós lakatos, aki az aradi Fatmalámpagyár alkalmazottja volt és az a gyanú merült fel ellene, hogy a gyárat lopások révén megkáro-

„Felicia”
Arad legegészségesebb és legmodernebb női divatszalonja megnyit, a garancia a legkényesebb izlések kielégítését is. Str. Eminescu (Deák F.-u.) 29.

— Hogy élnek a száműzött bolsevik vezetők? Párisból jelentik: Moszkvai forrásból származó hírek szerint a száműzött bolsevik vezetőknek dolga nem folyik a legfényesebben. Radek Tobolszkban él és 7 rubel havli járandóságot kap. Ebből kell eltartania magát. Beloborodow Kolymában él. Órá allig vigyáznak, de leveleznie hozzátartozóival havonként csak egyszer szabad. Trocky Alma-Atában él fiával együtt. Levelezését szigorúan cenzurázzák. Trocky ellen merényletet is követtek el ismeretlen tettesek, de a rettenhetetlen bátorságu volt népbiztos fiával együtt a merénylőkre vetette magát és győztesen került ki a haroból. Trocky egyébként most írja memoárjait.

— Vasárnap, szeptember 16-án nagy löversony a csálai erdő közelében.

— Gaetan a hadbírósg előtt. Bucurestiből jelentik: Gaetan, aki tudvalevőleg Leonida asszony ellen követett el merényletet, a hadbírósg ma vonta felelősségre bevonulási parancs iránti engedtlenség és jogtalan fegyverviselés vétsége miatt. A védelem illetékességi kifogást emelt, amelyet a hadbírósg elutasított. Erre a vádlott védője, Teodoranu Oswald elhagyta a tárgyalótermet. A hadbírósg az ügyész indítványára elhatározta a tárgyalás folytatását.

VEDEKEZÉSÜL GRIPPE, torokgyulladás és megfűlés ellen használjon Pantlavin pastillát. Elsőrangú szaktudósok által ajánlva Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

— Keressünk házaspárt vagy magános nőt, aki hallandó megieelő díjazás ellenében egy idősebb, gyengélkedő uriaszony teljes ellátásáról gondoskodni. Cim megtudható az Aradi Közlöny kiadóhatalában.
— Gramofonok és lemezek Kerpelnél.

A városi főorvos nem akar adminisztrációs munkát végezni.

Cucu Vazul dr. főorvos lemondott a szegényházi ápoltak gyógykezeléséről, valamint a népjóléti osztály vezetéséről.

(Arad, szeptember 13.) A szegényház ügyéből kifolyólag dr. Cucu Vazul városi főorvos az interimár bizottság mai ülésén két javaslattal lépett elő. Az első javaslatában felolvasta a szegényházi ápoltak gyógykezeléséről való lemondását, amelyet szeptember 15-iki hatállyal ad be. Kijelenti, hogy havi 1500 lej honoráriumért lelkiismeretesen végzte el az előirt hetenkénti kétszeri látogatást, miután azonban kifogások merültek fel működése ellen, nem folytatja munkáját. Kéri az interimár bizottságot, gondoskodjék helyettesítéséről.

Olariu István vezértitkár felveti a kérdést, nem kötelesek-e a kerületi orvosok ezt a szolgálatot ellátni, mire Cucu dr. kijelentette, hogy egy konkrét esetből, az árvaház ügyéből kifolyólag kérdést intézett az egészségügyi felügyelőséghez, amely közölte, hogy a hatósági orvosok nem kötelesek ilyen szolgálatot, honorárium nélkül, ellátni. Vulpe József ajánlja, hogy kérjék fel erre a tisztségre dr. Pascuti Sever hatósági orvost. Végre a bizottság Robu dr. indítványára kimondja, hogy tudomásul veszi dr. Cucu Vazul városi főorvos lemondását a szegényházi orvosi

tisztségéről október 1-i hatállyal. Ezen idő alatt felkéri dr. Pascuti Sever hatósági orvost ezen állás elfogadására.

A második javaslat is a szegényház ügyével állott összefüggésben. Dr. Cucu kérte a város vezetőségét, hogy az eddig alája rendelt népjóléti osztályt vegye el tőle, miután az egészségügyi törvény nem helyezi azt annagysm az orvosi szolgálat hatáskörébe. Kéri, vagy csatolják más szolgálatához, vagy csináljanak belőle külön ügyosztályt, de tőle vegyék el, miután működésével nincsenek megelégedve és ezen ügyből kifolyólag fejezni vizsgálatot kértek ellene.

A javaslatra Robu János dr. elnök válaszolt, aki kifejtette, hogy a jelenlegi beosztást tanács határozat irta elő és ezen az interimár bizottságnak nem áll jogában változtatni. Ezért az ügyben csak a leendő tanács határozhat 1929. január 1-i hatállyal. A bizottság az elnök javaslat értelmében hozta meg határozatát.

DONKOZAK KORUS SZEPTEMBER 18.

Aradi uriaszony érdekes vállalkozása.

Igaz Györgyné, Lázár Farkas volt alispán leánya „francia játékkurzus” cím alatt világnyelvekre tanítja a gyermekeket. Látogatás a bájos kis csöppség iskolájában.

(Arad, szeptember 13.) Megállok a nagy terem bejáratánál, ahová egy érdekes szőke asszony vezetett be. Az egyik szegletben bodros fejű beszédesen magyszemű apróságok. Felállnak bizalmas mosolygással. Az egyik kislány felém szalad, mint valami régi ismerőshöz.

— Na gyerekek — szól a magas szőke asszony — hogy kell köszönni a bácsinak?...

Körösből mondják:

— Bon zsúr moszjő!

Csak a felémszaladt csöppségnek van különvéleménye. Ő azt mondja:

— Bon zsúr madam.

Elneveti magát a szőke asszony.

— Ő te kis oszaci. Hiszen ez nem néni, hanem moszjő.

A kis csitri szájába dugja ujját és láthatólag mélyen elgondolkozik a furcsaság felett. Hogy az egyik embernek azt kell mondani: madam, a másiknak meg: moszjő. Mintha megérezte volna, hogy közélébe jutott a legnagyobb életproblémának, féltékeny sornfordált el és csendesen leült egy sarokba.

... Ez a hangulatos kis jelenet az Ortvay-palota negyedik emeletén zajlott le ma dél felé. Itt van Igaz Györgyné (az érdekes szőke asszony) egészen újszerű gyermeknevelő intézete, amit úgy hívnak: francia játékkurzus. Az apróságok... „Magda néni”-nek szólítják. Igaz Györgynét. Mosolyognom kell. Furcsán hat, hogy ennek a szép természetű, finom arcú asszonynak, akinek szemöldöke oly karakterisztikusan ívelt, mint Francesco Bertinié, csak ép, hogy Igazné szőke, azé meg fekete, azt mondják: „Magda néni.”

— Ő — hártja el magát a bókot — két nagy fiam van már. Én tényleg „néni” vagyok.

Arról beszélünk, hogy miképp kezdett hozzá ehhez a különben érdekes foglalkozáshoz. Egy előkelő erdélyi uricsalád megható története vetődik elő szomorú kontúrokból.

— Apám — meséli a szőke asszony — Lázár Farkas alispán volt Dévám. Gazdagok voltunk. Birtokok Temesben, Torontálban és másutt. És én voltam az egyetlen gyermek. Kímélő nevelésben részesültem. Nyelveket tanultam, sokat jártam külföldön... sose hittem volna, hogy egyszer hasznát fogom venni ezeknek a dolgoknak. Igaz György főszolgabíróhoz mentem férjhez. A forradalom idején Lunckán laktunk. Az Eszterházy-kastélyt béreltük. Különös idők voltak. Apám géppuskás osztály kísérete mellett szállított el bennünket Dévára. És pár nap múlva felgyújtotta a csöcselék a kastélyt. Mindentünk odaégett. Apám és én az impérium átvételkor elvesztette

állását. Bejöttünk Aradra lakni. Múltak az évek. Szegények lettünk. Láttam, hogy dolgozni kell. Keményen és nehezen. És megcsináltam tavaly külföldi mintára az első francia játékkurzust.

— Mi az, hogy „francia játékkurzus”?

Pedagógus komolysággal magyaráz most Igaz Györgyné.

— Amint látja, van itt egy csomó apróság, akik délelőtt, vagy délután itt töltenek pár órát. A gyerekek 4—5 évesek. Hasonlít ez az óvodához, csak hogy mégis más. A gyermekeket először egy pár illemszabályra tanítom meg, aztán társasjátékok és más szórakozások közben, megtanítom őket a francia nyelvre. Megtanulják csakhamar a legszükségesebb szavakat — a gyerekeik hallatamul fogékony — és csakhamar úgy vannak a franciával, mintha második anyanyelvük volna.

Egy kis fiú strássa görbült szájával szaktítja felbe a beszédet.

— Magda néni — panaszkodik — a Janka bepiszkítja a robort.

Magda néni megvizsgálja:

— Látja — nevet — így kezdődik. A gyerekek kezd franciá szavakat használni és végül játszva megtanulja szórakozásképpen ezt a világnyelvet. Ezért hívják ezt francia játékkur-

Szakadás állott be a magyar kormánypartban

Kállay Tibor volt miniszter kilépett az egységes pártból és lemondott mandátumáról Gömbös kinevezése miatt. — A kiscgazdák és demokraták is mozgolódnak.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A magyar kormánypartban, a melynek bomlásáról már régebben suttoznak politikai körökben, ma nyílt szakadás állott be. Az első lépés az volt, hogy tegnap Kállay Tibor egységspárti képviselő levelet intézett a párt elnökéhez, valamint a képviselőház elnökének és nagykanizsai választóinak, amelyben bejelenti, hogy kilép az egységes pártból, lemond mandátumáról és új választásnak veti alá magát. A kilépés okául azt adta, hogy a párt véleményét fontos ügyekben ki sem kérték, ezenkívül a gazdasági és szabadsági ígéreteket sem váltották be. A lemondás oka főleg az, hogy a kormányát-szervezés kérdésében és az új miniszterek kinevezésében ügyében nem kérdezték meg a pártot.

Ezzel kapcsolatosan a kiscgazdák körében is palotaforradalom tört ki és nagyrésziük szintén ki akar lépni a kormánypartból. Ennek főoka az, hogy az új miniszterek kinevezésé-

MAROSPARTI APOLLO
9 órákor 5, 7 és 1/40 órákor

Ma, pénteken:
A legszebb EICBERG vizjáték
MANCI, NE LOPJ.
Lillian Harvey legjobb alakítása.
Ezt megelőzi:
Joe Rock színházat épít.

URANIA URANIA
Ma, pénteken 5, 7 és 1/40 órákor
Pán film:

Ha a fiatal bor virágzik...
A főszerepben:
HANNY WEISE a legbájosabb német művésznő.
Ezt megelőzi:
Az UFA filmgyár HETIHIRADOJA.

APOLLO
VASÁRNAP D. E. 1/2 12 ÓRAKOR

Nagy Matiné
ELSŐRANGU MÜSORRAL.
Ezt megelőzi:
RUDAS BANDI és BEREGI LÁSZLÓ fellépte.

URANIA URANIA
VASÁRNAP D. E. 1/2 12 ÓRAKOR

NAGY MATINÉ.
ELSŐRANGU MÜSORRAL.
Ezt megelőzi:
MI KELL A MAI LÁNYOKNAK.
Énekli: Huszár Károly.

zárunk. De német kurzust is tartok és nagyobbakat is oktatok. Este például nagyobbacska leányok járnak hozzám németet tanulni. Délelőtt a 3—7 éves gyerekekkel foglalkozom. Tavaly kezdtem hozzá, az idén már 46 tanítványom van.

Ezt büszkén mondja Igaz Györgyné. A kicsinyek vígan lapláznak és hancuroznak a világos, szellős teremben, ahová besüt a nap, de amikor látják, hogy menni készülök, rendbe áll valamennyi.

— Bon zsúr moszjő — bucsuznak karban.

A kis csitri azonban megint kíváncsi a többi közül és kihívóan csacsogja:

— Bon zsúr madam.

Összenevettünk. Hiába: konok kis nő ez a csöppség. Nem lehetett vele elhatolni, hogy nem vagyok finom és előkelő madam, hanem csak szürke és szimpla moszjő.

Fótyy Ernő.

nél nem vették tekintetbe a kiscgazdák követeléseit és Bud Jánost akarattuk ellenére neveztek ki gazdasági miniszterré. Kállay kilépésével kapcsolatosan az a vélemény alakult ki kormánykörökben, hogy az egységes pártnak nem szabad ellenjelöltet állítani az új választás alkalmával Kállaynak. A fővárosi polgárság, amely szavazataival Kállay hivatást segített győzelemhez, szintén mozgolódni kezd és Dési Gézát, Ugron Gábort, Usetty Bélát és Fejér Ottót fel fogják szólítani, kövessék Kállay példáját.

— Hatvany Lajos szanatoriumi kezelést igényel. Budapestről jelentik: A Hatvany-ítélet kihirdetése után az ügyészség megengedte, hogy Hatvanyt a Bálint-klinikán vizsgálják meg. Itt meg-röntgenezték és megállapították, hogy előrehaladott bélfekélye van, ami megismétlődő belső vérzéseköt okoz és ami szanatoriumi kezelést igényel, állandó orvosi ellenőrzés mellett.

DONKOZAK KÖRUS SZEPTEMBER 18.

— Egy öngyilkos rejtélyes búcsúlevele. Budapestről jelentik: Tegnap délelőtt egy fiatal ember a Lánchídon egy kalapot talált, amelyre gombostűvel cédulát erősítettek. A levél a főkapitányságnak szült. A megtaláló átadta a rendőrségnek a levelet, amelyet elolvastva, megállapították, hogy „egy tönkrement, meghasonlott ember” aláírással valaki öngyilkosságát jelenti be. „Mire ezt a levelet olvassák — írja — már halott vagyok. Három testvéremmel a Gellérthegyen vérszerződést kötöttünk s megállapodtunk abban, hogy három egymásután következő napon, kor szerint, öngyilkosok leszünk. Miután már én végeztem magammal, kérem, akadályozzák meg testvéreim öngyilkosságát, mert előttük jobb jövő állhat.” Miután a levélből minden közelebbi adat hiányzik, nyomozás indult meg az öngyilkos kilétének megállapítására.

— A letartóztatott Grosz Béla részese a Blumenstein-ügynek is. Jelentették, hogy a bécsi rendőrség a Stines-panamáhól kifolyólag letartóztatta Grosz Bélát, a Foresta vezérigazgatóját. A letartóztatott vezérigazgató jelenleg cseh állampolgár és magyar származású ember, aki eleinte Stines romániai ügynöke volt és aki körülbelül másfél millió értékű hadikölcsönkötvényt csempészett át Németországba. Romániába is szállított kötvényeket és valószínűleg részese a Blumenstein-ügynek is, amikor Ausztriában, Magyarországon és Romániában a bankár részére kötvényeket vásárolt.

— Keppich Zsigmond — díszelnök. Az erdélyi és hánáti nyomdatulajdonosok tegnap tartották évi vándorgyűlésüket Sibuban (Nagyszébenben), amelyen Aradról résztvettek: Reismann Samu, Ingusz Ignác, Lefkovits Armin és Schmallert János nyomdatulajdonosok. A közgyűlés a nyomdaiipart érintő több fontos pont tárgyalása után Keppich Zsigmond aradi nyomdatulajdonost, akit csak nemrég részesítettek az aradiak nagy ünneplésben, a nyomdaiipar terén szerzett kiváló érdemei elismeréséül örökös díszelnökké választotta és erről őt táviratban értesítette.

— Vasárnap, szeptember 16-án nagy lóverseny a császári erdő közelében.

— Meghalt az utolsó debreceni pandur. Debrecenből jelentik: Kovács Mihály, az utolsó debreceni pandur nyolcvanhat éves korában meghalt. A hatalmas szál ember a régi csendbiztonság idejében került Debrecen város szolgálatába pandurnak, amikor a híres Farkas Bertó csendbiztos volt a hortobágyi betyárok réme. A betyárvilág eltűnésével Kovács Mihály mint mezőrendőr szolgálta tovább a várost és négy évvel ezelőtt még szolgálatban állott. Igen sok érdekes betyárhistoriát tudott a régi hortobágyi pusztá romantikus világából.

— Nyers burgonya belsejébe kell rakni a brilliáns. Azok az előkelő hölgyek, akiknek nagyértékű hatalmas brilliánsaik vannak, ha nem viselik ékszereiket, rendszerint bőr- vagy bársonyokba teszik azokat. A délafrikai gyémántszakértők most rájöttek arra, hogy a bőr és bársony árt a brilliánsnak, mert idővel csökkenti ragyogását. Ezzel szemben azt ajánlják a gyémánttulajdonos hölgyeknek, hogy nyers burgonya belsejébe tegyék a brilliánsokat, mert a burgonya megőrzi töretlenül a drágakövek fényét.

— Lapunk Budapesten állandóan olvasható az Abbázia kávéházban. Oktogon-tér, Andrássy-ut 49

— Ráesett egy fa. Sulyos szerencsétlenség történt ma délelőtt Gáiban. Zab Vazul kilenc éves fiú egy fa tövében ült, amelyet egy favágó fűrészelt. A fa ledőlt és a kisfiú fejét sulyosan megsértette. A mentők szállították a gyermekkorházba, ahol megállapították, hogy koponyarepedést szenvedett. Állapota sulyos. A szerencsétlenség ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

— Izraelita istentisztelet. Roshasono ünnepre az istentisztelet sorrendje a következő: Előestéjén (pénteken) háromnegyed 7 órakor, szombaton este háromnegyed 7 órakor, szombaton és vasárnap délelőtt 8 órakor kezdődik az istentisztelet. Ugyanez az imarend a nyári színházban berendezett pótimaházban is. Az előljáróság.

Olariu vezértitkár lemondott vizsgálóbiztosi kiküldetéséről.

Az interimár-bizottság mai izgalmas ülésén Olariu védekezett az elfogultság vádjá ellen. „Kaufmann gépüzemigazgató egy levelemről szóló fényképet mutogat városzerte.”

(Arad, szeptember 13.) Nagy érdeklődéssel várták városzerte az interimár bizottság mai ülését, amelynek tárgysorozatán Kaufman Kamil aradi gépüzemigazgató elleni vizsgálat szerepelt. A bizottsági ülést tíz órára tűzték ki, azonban majdnem feltizenkettő lett, mire Robu János dr. elnök megnyitotta a bizottság ülését. Először más folyóügyek tárgyalására került a sor, majd tizenkét óra felé Olariu István vezértitkár emelkedett szólérsra, általános várakozás közepette. A vezértitkár azonban meglepetésszerűen nem a Kaufman-ügy vizsgálati anyagának leferálására véget kért szót, hanem azért, hogy bejelentse az interimár bizottságnak

megbízatásáról való lemondását és kérje más tisztviselőnek az ügy előadásával való kijelölését.

A szenzációs fordulat részletei a következők:

Több folyóügy tárgyalása után Olariu István vezértitkár bejelentette az interimár bizottságnak, hogy a vizsgálat befejezése után egy nappal az aradi városházára érkezett Kaufman Kamil beadványa, amelyben kifogást emel az ellen, hogy a vizsgálatot ő vezeti le és rosszakarattal vádolja. Ezen beadvány elkészve érkezett be, akkor, amikor már nem lehetett változtatni a tényeken. Itt Robu János dr. elnök közbevágott és közölte, hogy a beadvány érkezése után felhívta a vezértitkárt, igazolja magát a vádak alól.

— Közben azonban — folytatta Olariu István vezértitkár — tudomásomra jutott, hogy Kaufman Kamil városzerte fényképfelvételeket mutogat oly levléről és három nyugtáról, amelyet régebben Angel István dr. akkori polgármesterhez címeztem.

A gépüzemigazgató ezekkel kapcsolatban olyan híreket kolportál, amelyek arra készítnek, hogy visszaadjam megbízatásomat és arra kérem az interimár bizottságot, delegáljon más a helyembe a vizsgálat levezetésére.

A kérés elhangzása után a bizottság tagjai suttogva tárgyaltak egymás között, majd Robu dr. kijelentette:

— Kérem azokat az urakat, akik nem tagjai a bizottságnak, hagyják el a termet. Zárt

— A textilgyári autóbuszok viteldíja. Ma megállapították a Feier-féle autóbuszok viteldíját és menetrendjét. Feier engedélye alapján autóbuszai a Brătianu (Weitzer János) utcától a textilgyárig közlekednek 12 perces időközökben. A viteldíjat az egész vonalra hat lejben, egy szakaszra négy lejben állapították meg.

— A „RATINOL”-ról az elismerő levelek tömege nyilatkozik dicsérően. A többiek között így ír Cenc István Dombiratosról: A múltkor küldött patkányirtót jó eredménnyel használtuk. Százegyszer köszönjük lelkiismeretes kiszolgálását.

— Feloszlik Arad legrégebb cipőüzlete. A rossz gazdasági viszonyok folytán az 52 év óta fennálló Weinberger János-cég cindőüzletét végleg feloszlatja. Végeladás iránti kérelmét benvujtotta és raktáron levő cipőit mélyen leszállított áron kiárulítja.

— „CHIC” Hegedűs és Goldmann-céghez elegáns öszi kalapok és uridivatcikkek érkeztek.

— Iparoskönyvtár a városházán. Az Iparosotthon vasárnap délelőtt tíz órai kezdettel évi közgyűlést tart az aradi városháza nagytermében.

— Makulatura napir. tiszta újságpéldányok, csomagolási célra, 5 kilogrammos kötegelésben olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

— PÁDIÓMŰSÖR. Péntek, szeptember 14. Wien-Grác. (Romániai idő.) 21.05. Hangverseny. — Berlin. 21.30. Hegedűhangverseny. — Boroszló. 22.30. Lanthangverseny. — Frankfurt a. M. 22. Hangverseny. — Leipzig. 22. Népdalok. — Milánó. 21.50. kenekari hangverseny. — München. 21.35. Hangverseny. — Nápoly. 21.50. Operaelőadás. — Pozsony. 18.10. Hangverseny. — Prága. 20. Opera előadás. — Róma. 22. Zenekari hangverseny. — Zágráb. 21.35. Kvartett. — Budapest. 10.30, 12.45 és 16. Hírek, közigazgatás. 21.30. Operettrészletek. 23. Cigányzene.

ülést rendelünk el.

Ezután megkezdődött a titkos ülés, amelynek folyamán behívták Olariu vezértitkárt, aki a lefényképezett levlére és nyugtára vonatkozólag megadta a szükséges felvilágosítást. Értesülésünk szerint a vezértitkár elmondotta, hogy abban az időben még, amikor Angel István dr. volt polgármester, pénzzavarban volt. Két fia egyetemi hallgató, akiknek iskolázatása olyan költségekkel jár, amelyek túlhaladják egy városi tisztviselő anyagi tehetőségének méreteit. Miután látta, hogy a többi városi tisztviselő mind segélyben részesül, elhatározta, hogy maga is ehhez folyamodik, gyermekei iskolázatása érdekében. Többszöri szóbeli kérésre a volt polgármester megígérte, hogy módot keres a segély megadására. Közben telt az idő, s miután a segélyt még nem kapta meg, levlében sürgette kérése teljesítését s a levléhez mindjárt három nyugtát is csatolt. A kért segélyt egyáltalában nem kapta meg, ellenben amikor a Kaufman-ügy vizsgálata folyt.

a volt polgármester lefényképezte a leveleket és a nyugtákat, amelyeket mint kompromittáló bizonyítékokat Kaufmann rendelkezésére bocsájtott.

— Azért, hogy a segélyt nem kaptam meg — mondotta a vezértitkár. — nem nehezíthetek Kaufmanra, miután nem tőle függött a pénz kiutalása. Így a levléhez neki semmi köze.

Félőrai zárt tárgyalás után az interimár bizottság meghozta döntését, amely szeriut holnap, pénteken délelőtt tizenegy órára megidézi Kaufman Kamil, jelenjen meg személyesen a bizottság színe előtt és bizonyítsa be az Olariu ellen hangoztatott vádakát.

főleg beadványának második és harmadik pontját. Az ülésen Olariu helyett Dirlea Vazul gazdasági tanácsos teljesíti a városi titkári teendőket. A határozatot még a mai délután folyamán kikézhették Kaufmannak, akinek holnapi szereplése elé általános érdeklődéssel tekintenek városi körökben.

A szinpártoló bizottság a színház renoválását kéri.

Háromtagú küldöttség tesz lépéseket a városnál a színházi terhek csökkentésére.

(Arad, szeptember 13.) Az aradi Kölcsey Egyesület keretében megalakult szinpártolóbizottság ma délután megbeszélést tartott, amelyen több indítvány megvitatásával a színház üremszerű bérletgyűjtését elősegítő bizottsági akciót tárgyalták meg. Az értekezleten elnöklő Deutsch Andor az akció lényegét fejtette ki előljáróban és hangsúlyozta, hogy tulajdonképpen hálóba-karaktert kell adni a bizottság munkájának, amelynek programmegállapításánál nem mulaszthatja el különböző anomáliákra a figyelmet felhívni. Ezután több hozzászólás egybehangzóan a lerongyolódott színházi viszonyokat: a nézőtér kopottságát, a gyenge világítást, a lehetetlen fűtési viszonyokat, a folyosók egészségtelen levegőjét, a rongyos támlahuzatokat, a patkányok elszaporodását tette szóvá, amelyek nem kis mértékben előidéztek annak, hogy a közönség távolmarad a színházról.

Az értekezlet a már-már elviselhetetlen anomáliák leszőgezése után elhatározta, összekötetést keres a várossal, amely a színház sürgős restaurálását célozná, valamint lépéseket fog tenni az irányban is, hogy a színház városi bérterhelése csökkenjenek. A két fontos határozati pont ellátására azonnal háromtagú bizottságot is delegált az értekezlet, amely már a holnapi napon meg is kezdi munkáját. Majd a bérletgyűjtési akció levezetésére vonatkozólag a jelenlévő jótékony egyesületi hölgyek javaslatára az értekezlet úgy határozott, hogy kiosztott gyűjtőívek körözésével igyekeznek megteremtteni Szendrey Mihály számára a kellő bérlőmennyiséget, amely szilárd indulást bázisra helyezné az aradi színház belyezését.

Lesbosi orgiák egy pozsonyi lakásban.

Egy barátságos néni, aki cukorkával csalia áldozatait a büntenyára. Egy pozsonyi asszony üzelvei fiatal leányokkal.

(Pozsony, szept. 13.) A pozsonyi rendőrség bünygyi osztálya hosszabb idő óta igen érdekes és napjaink erkölcsi romlottságára jellemző bünygyben folytat nyomozást. A bünygy központjában egy pozsonyi vendéglős elvált felesége áll, aki ellen alapos gyanu merült fel, hogy

fiatal leányokat a lakására csalt és azokon fajtalankodás büntetést követte el.

A legnagyobb titokban és körültekintéssel lefolytatott nyomozás sok terhelő adatot produkált az asszony ellen, akit hosszabb megfigyelés után a mai napon beidézték a rendőrségre és nincs kizárva, hogy kihallgatása letartóztatással fog végződni.

Az áruló levél.

Roppant érdekes és nem mindennapi módon értesült a rendőrség az asszony bestialis üzelveiről. Egy pozsonyi iskola tanítónője figyelmes lett arra, hogy két fiatal növendéke előadás alatt leveleket küldözget egymásnak. A tanítónőnek sikerült a levelet elcsipni s annak tartalmából megdöbbentő adatok birtokába jutott. A levélben ugyanis ilyen kitételek voltak:

„Mikor voltál utoljára nála és mennyit kaptál... holnap menjünk el együtt hozzá...”

A tanítónő vallatásra fogta a kislányokat, akik könnyek között töredelmesen beismerték, hogy a Hummel-uccába egy idősebb „nénihez” járnak el, aki csókolgatja őket és ezért pénzt és cukorkát kapnak tőle. Elmondták a kislányok, hogy többen járnak fel az asszonyhoz, aki mindannyiukhoz nagyon barátságos és soha sem mennek el tőle üres kézzel.

A kislányok vallomása alapján a rendőrség megkezdte a nyomozást. Több detektív

figyelte az asszony lakását, egyúttal kikérdezték a szomszédokat, hogy nem vettek-e észre semmi gyanusát az asszonynál. A detektívek megfigyelése teljes eredményre vezetett. — Többször látták, hogy tizenhárom-tizennégy éves csinos külsejű leányok mennek be a ház kapuján és rendszerint csak hosszabb idő után jönnek ki onnan.

Az asszony lakásával szemközt lakik egy ügyvéd, aki már közelebbi részleteket is elmondott a rendőrség embereinek. Az ügyvéd elmondta, hogy

több ízben látott kislányokat az asszony lakásán.

Eleinte nem volt gyanus a dolog, de egy alkalommal észrevette, hogy az asszony az egyik kislányt levetkőzteti és maga mellé fekteti az ágyba. Hogy mit csináltak a szobában, azt már nem tudta kivenni, mert az asszony lehuzta lakásának függönyeit.

E vallomás alapján a rendőrség döntő lépésre határozta el magát. A mai napra beidézték a gyermekeket, akikről megállapították, hogy állandó vendégei voltak a bestialis nőnek. A gyermekek vallomásából ki lehetett venni, hogy az asszony hosszabb idő óta folytatja bünygy üzelveit. Rendszerint

csinos külsejű fiatal leányokra vetette ki hálóját, akiket különböző ígéretekkel felsalt lakására és ott valóságos lesbosi orgiákat folytatott velük.

A tudatlan kislányok természetesen titokban tartották a dolgot és a szülők is csak a rendőrségtől szereztek tudomást gyermekeik látogatásairól a barátságos néniénél. A nyomozás még folyik ebben a csunya ügyben.

A tropikus láz szörnyű pusztítása Athénben

Egymilliárd drachma kárt okozott a denguláz. — 200.000 beteg a görög fővárosban. — Eddig ezer ember halt meg a betegségben.

Athénből jelentik: Négy hete már, hogy Athénben dul a denguláz tropikus lázbetegség. A betegek száma a városban, Pireussal együtt, meghaladja a kétszázezretet. A legtöbb üzlet zárva van, a bankok csak a legnagyobb nehézségek árán tudják üzemeiket ellátni, a minisztériumokban csak a járvánnyal kapcsolatos ügyeket tárgyalják. A posta, a személyzet nagyrészt megbetegedése következtében, erősen redukálta üzemét. — Görögország a Népszövetséghez fordult segítségért, ahonnan dr. Mackenzie higienikust küldték ki, hogy a járvány elleni küzdelmet megszervezze.

Fél Athén — denguláz-beteg.

A hivatalos jelentés megállapítása szerint Athén lakosságának majdnem a fele beteg, vagy átesett a betegségen. Egy hónap alatt több mint ezren pusztultak el a denguláz következtében. Elsősorban azokra veszélyes a denguláz, akik szív-, vese-, vagy májban szenvednek. Athénen kívül majdnem minden olyan görög városban felütötte a fejét a járvány, amelynek vasúti összeköttetése van a fővárossal. Kivétel csak Vodena és Serres macedoniai és Artha epirusi város. Szalonikiból már nagyszámú megbetegedést jelentenek és Bulgária déli része is meg van fertőzve. Ha a meleg idő tovább tart, a járvány nagyon könnyen áterjedhet Bulgáriára és innen tovább Közép-Európa felé.

Egymilliárd drachma kár.

A denguláz teljesen megbénította az üzleti életet és így még jobban kiélesedett a több, mint egyéves gazdasági krízis. Ha az ember belép egy nagy athéni bankba, rögtön észreveszi a változást. Ahol azelőtt hat hivatalnok ült a pénztárban, ott most csak ketten léteznek. A könyvelés 30 főnyi személyzetéből alig tizen vannak munkában. A többiek betegek. — Van ház, amelynek mindegyik lakója denguláz-beteg. Egyedül Athénben egymilliárd drachmára becsülik a járványokozta gazdasági kárt. Dr. Doxialis, a kormány egészségügyi főnöke értesítette az idegen követségeket, hogy a külföldiek, akik kora ősszel tömegesen szoktak Görögországba vándorolni, az idén

ezt aligha tehetik meg egészségük komoly veszélyeztetése nélkül. Dr. Doxialis erre a lépésre Venizelosztól kapott felhatalmazást. A pireusi kikötőben a kormány intézkedésére fertőtlenítették a vámhivatalokat. Igen nagy a megbetegedések száma a hadsereg körében is. Naponta 50 tisztet és katonát kell kórházba szállítani. Emiatt elhalasztották az őszi hadgyakorlatokat is. Természetes, hogy az iskolák megnyitására előzőre szó sem lehet.

10 millió drachma a denguláz elleni küzdelemre.

A görög hatóságok a legenergiusabb harcot folytatják a járvány ellen. Athént segélyzőkerületekre osztották be, a szegények közt naponta ingyen osztanak szét tejet és citromot. A kormány 10 millió drachmát kölcsön felvételét engedélyezte a városnak. Ezt a pénzt a járványos betegségek elleni védekezésre, elsősorban tehát a denguláz elleni védekezésre fordítják. Az egész városban betiltották a fagyalt eladását, tekintve, hogy a fagyalt is terjesztheti a járványt, másrészt pedig a jégre szükség van az élelmiszerek konzerválásánál.

SPORT

O Nurni Budapesten startol. Budapestről jelentik: Nurni, a világhírű olimpiai futóbajnok december 18-án, az MTK versenyén starthoz áll. A finn csodafutó szereplését a sportkörök legnagyobb foku érdeklődése előzi meg.

O Magyarország második lett a párisi diák olimpiáson. Párisból jelentik: a főiskolai diákolimpiász befejezést nyert és annak eredményeit most tették közzé. Eszerint Magyarország 17 nemzet közül 16 ponttal a második helyen végzett Olaszország mögött, amely 18 pontot szerzett. Harmadik Franciaország lett, majd Németország, Csehország, Japán, Anglia, Svédország és a többi nemzetek következnek sorrendben. A magyarok első helyen végeztek diszkoszban, százás, négyszázás és ötvenes, uszásban, kardcsapatversenyben, egyéni kardvívásban és futballban. Ezenkívül még nyolc második és tíz harmadik helyet szereztek.

Kell-e helypénzt szedni az Aradon átutazó idegen autóktól?

Vita a városházán a hidvámilleték és helypénzszedés körül.

(Arad, szeptember 13.) Az interimár bizottság mai ülésén ismét az autók hidvámja került tárgyalásra. Berzován János beszámolt arról, hogy — mint az Aradi Közlöny több ízben kifejtette — a jelenlegi illetékbe-hajtási módszer nem megfelelő, mert az ügynökök nem tudják az összes, idegen városból érkező autókat az uccán elfogni és kényszeríteni a helypénz lefizetésére. Az inkasszáls ílymódon teljesen lehetetlen és új módszert kell találni. Szóba került ekkor, hogy szükséges-e egyáltalában az illeték behajtása, mire Olariu István vezértitkár felhívta a bizottsági tagok figyelmét arra, hogy a hidat fenn kell tartani és csupán az átírtése 800.000 lejbe került. Berzován János utal arra, hogy az aradi kereskedelmi és iparkamarának kellene rendezni ezt a kérdést. 1925-ben, amikor ez az ügy először felszínre került, a kamara az Aradra beérkezett áruk után nyolcmillió lejes pauszát ígért, aminek a behajtásáról ő kezkeskedett.

Domán Sándor kijelentette, hogy a hid ügy kezelendő, mint egy ut. Utalt arra, hogy modern, nyugati városokban eltörölték a hidvámokat, végül pedig leszögezte, hogy a városnak fontos érdeke, hogy az ujaradiak Aradra átjöjjenek. A jelenlegi beszédési mód lehetetlen állapot. Berzován János ezután beszámolt arról, hogy vannak A. jelzésű autók, amelyek azonban nem aradiak, hanem aradmegyeiek és így nem lehet megkülönböztetni őket, az illeték alá nem eső aradi autóktól. Egy másik nehézsége az uccákon való behajtásnak az, hogy a városi ügynököket megismerik a sofförök és amikor az feljükk halad, továbbrobognak.

Domán: Furcsának találom azt, hogy ha egy autóm átutazó ember megáll néhány percre a kávéház előtt egy fagyalttra, akkor jön a városi ágens és helypénzt követel tőle.

Berzován: Városi területet foglal el. Megérténik az is, hogy például egy timisoari kereskedő milliós üzleteket bonyolít le autójával Aradon. Valamilyen illetéket fizetnie kell a kövezet és ut használatáért.

Robu János dr. interimár bizottsági elnök ezután felszólította a referenst, hogy tegyen konkrét javaslatot, mire Berzován kijelentette:

— Öszintén megvallom, nem tudok mit javasolni.

Hosszas vita után megegyeztek abban, hogy ebben az irányban kérdést intéznek Timisoara és Oradea-mare városok vezetőségéhez, hogyan oldották meg ezekben a városokban a problémát. Amennyiben ezen két város megszüntette a helypénz szedését, Arad város is lemond róla.

— A honpolgárságnélkülieknek is jelentkezniök kell. Az Aradi Közlöny részletesen ismertette már, hogy az idegeneket ellenőrző bizottság előtt kiknek kell jelentkezniök. Most egy újabb rendelkezésről kapunk hírt, amely szerint azok a polgárok is kötelesek jelentkezni a bizottság előtt, akik 1918-ban idevaló illetőséggel rendelkeztek, de nincsenek felvéve a honpolgársági listába.

Szijgyártó munkálatok végzését legolcsóbb árért vállalja: **Zimmormann Ferenc** volt Kossuth-u. 6.

Gyönyörű új file mo- **dell kalapok érkeztek 350 lejtől** **GABY** szalon, volt József főh.-ut. 11.

Negyven letartóztatás a bácsmezei pogrom-kísérlet miatt.

Hogyan keletkezett a vérvád meséje. — Kihallgatták a kóborlásából visszatért leányt, aki zavarosan viselkedik és tréfának mondja az esetet.

A bácspéterrévi események, melyekről az Aradi Közlöny elsők emlékezett meg, még mindig óriási izgalomban tartják az ottani lakosságot. A vérvád meséje olyan nagy hullámokat vert, hogy a napokban

valóságos közelharc fejlődött ki a tüntetők és a csendőrség között, mely ez alkalommal fegyverét használta, de csak riasztó lövéseket adott le.

Mint jelentettük, Pollák Jakab kereskedőnél szolgált egy Takács Margit nevű tanulóleány, aki nyomtalanul eltűnt. Hosszas kutatás után megtalálták eszméletlen állapotban. Ebből született a vérvád meséje és a lakosság megtámadta a zsidóság házeit és borzalmas vérfürdőt rendezett. Takács Margit napok mulva magához tért letargikus álmából, amelyet csak szimulált és világos, érthető feleleteket adott a jegyző kérdésére. A leány elmondta, hogy megunta az inaskodást Pollák Jakab üzletében s miután más községben szeretett volna állásba jutni, megszökött hazulról. Nehogy felismerjék, fiuruhába öltözött, amelyet Pollák Jakab padlásán talált és amely a kereskedő egyik fiának tulajdona. Vándorlása közben sokat nélkülözött s azért gyengült le annyira. Ennek tulajdonítható egyébként, hogy két napig csaknem eszméletlenül, teljes apátiában feküdt ágyában, úgy, hogy még közvetlen hazzátartozói kérdéseire sem reagált.

Az úvidéki vizsgálóbíró azonnal vizsgálatot indított a vérváddal kapcsolatos tüntetések ügyében, Anau dr. pedig megvizsgálta a kisleányt és megállapította,

hogy teljesen épelméjű, idegrendszere kifogástalan, a letargikus álm pedig a kóborlás által okozott fáradtság és testi összeroppanás következménye.

Abból a rémteséből, amely szerint a falubeli zsidók Takács Margit vérért vették volna, amelyet rituális célokra használtak fel, egy szó sem igaz s az egész nem más, mint

a tömeghisztéria egyik megnyilvánulása.

Többen tudni vélték, hogy a leány véréből laskát sütnék a zsidó ünnepekre, mások pedig azt hangoztatták, hogy a keresztény leány vérért a zsidók a zentai zsinagóga építésénél akariák felhasználni. Mindez olyan

leírhatatlan izgalmat keltett, hogy csakhamar izgatott csoportok verődtek össze a faluban, akik hangosan követelték a zsidók legyilkolását.

A tüntetések akkor robbantak ki vehemens erővel, amikor híre járt, hogy a leány nyugtalanul fekszik ágyában, hogy nem válaszol a kérdésekre s hogy általában nem emlékszik arra, ami történt vele. A lakosság között csakhamar híre kelt, hogy

a leány azért vesztette el beszédképességét, mert a zsidók öt liter vért vettek ki belőle.

A hír csakhamar szájról-szájra járt, s mindenütt óriási izgatottságot keltett. Egyesek azt híresztelték, hogy Pollák Jakab végezte a „műtétet“ rajta s ez volt azután a közvetlen oka annak, hogy a leány megszökött a községből.

A leányt időközben dr. Stiefelmayer Ádám községi orvos több ízben megvizsgálta, de semmi rendellenességet nem talált rajta. Novák Tomisláv dr. vizsgálóbíró tegnap egész délelőtt kihallgatásokat fogantatott, a szombati és vasárnapi zsidóellenes tüntetésekkel kapcsolatban.

A rendőrség eddig negyven embert helyezett letartóztatásba, akikről megállapítást nyert, hogy részt vettek a tüntetéseken.

A vizsgálóbíró Takács Margitot is kihallgatta, aki megismételte a községi jegyző előtt tett vallomást s azzal védekezett, hogy tréfából szimulálta az állítólagos idegrohamot.

A letartóztatott egyének legnagyobb részét 16—17 éves falusi legények, akik a vizsgálóbíró kérdéseire elmondották, hogy a legényeket helyiségében határozták el a zsidók elleni tüntetéseket. Két napon át tanácskoztak s a vasúti állomás felé vezető úton gyülekeztek,

ahonnan rohamot intéztek a zsidók üzletei ellen. A tüntetőket Kiss József vezette. Amikor a tüntetők nagyobbarányu pogromra készültek, a csendőrség fegyverét használta, úgy, hogy a tüntetők csakhamar szétszéledtek.

A leány vallomása a vizsgálat lefolytatása dacára, amely minden kétségen kívül megállapította a vérvád alaptalanságát,

a hangulat még mindig nem csillapodott le

Kihallgatták az aradi vár kémgyanus foglyát.

Florea Gyula „hivatalnok ur“ akart lenni és hamisított okmányokkal operált. Örmesteri rangra vágyott és ezért kóborolt a vár területén.

(Arad, szeptember 13.) Ma délelőtt a rendőrség átkísérte az ügyészségre Florea Gyula volt brassói köztisztviselőt, akinek gyanus körülmények között az aradi várban történt őrizetbevételéről legutóbbi számunkban hírt adtunk. Florea Gyula, akinél tudvalevőleg egy csomó hamis okiratot találtak és tegnap este a várban bolyongott, művészfrizurájú, jól öltözött, alacsony termetű fiatalember. Zavarodottan és csendben ült Ludosan vizsgálóbíró előszobájában, míg reá került a sor. A kihallgatás során tisztázódott ügye és magyarázatot nyert, hogy miképp került Florea végeredményben az aradi ügyészség fogházába.

Florea Gyula iskolai végzettsége összesen négy elemre rug, ur, hivatalnok szeretett volna lenni. Erre irányuló akcióját azzal kezdte meg, hogy egy zalauí (zilahi) tisztviselőnek adott 5000 lejt, aki erre csinált számára egy hamis iskolai bizonyítványt, amely arról tanuskodott, hogy Florea 5 középiskolát végzett. E bizonyítvány alapján Florea állást kapott a brassói mértékhatóság hivatalnál, ahol másfél évig dolgozott. Ez idő alatt azonban rájött arra, hogy hivatalnok urnak lenni vég-

s mindnkább az a hiedelem terjedt el a lakosság között, hogy a zsidók megvesztegették az összes községi funkcionáriusokat.

Orvosi vélemény szerint a leány misztériás állapotban, vagy esetleg hipnotikus befolyás alatt kóborolt el.

A leány tegnap kijelentette, hogy semmire sem emlékszik s maga sem tudja, miért távozott el.

A vizsgálóbíró tegnap a leányt és a szülőket hallgatta ki részletesen. A leány minden kérdésre normális feleleteket adott s most már maga is örül, hogy túl van az izgalmon.

eredményében nem is olyan jó dolog és elhárította, hogy pályát változtat.

Hogy mi mindent forgatott fejében ezzel kapcsolatban Florea, azt nem lehet pontosan tudni, de annyi tény, hogy oly sok dolgot találtak nála, amik arra engednek következtetni, hogy Florea egy csomó csalást készült elkövetni. Így találtak nála egy üres, de pecséttel és aláírásokkal ellátott állampolgársági bizonyítvány-blankettát, egy hivatalos levélpapírt a oluji rendőrségről, amely szintén pecséttel volt ellátva és egy papírlapot, amelyen pedig a brassói mértékhatóság pecsétje volt. Rendelkezett azonkívül fegyverviselési engedéllyel is. Persze, ez is hamis.

Arra a kérdésre, hogy mit keresett tegnap este a várban, egészen meglepő választ adott Florea. Elmondta, hogy valamikor káplár volt és most reaktiválni akarta magát. Tekintettel arra, hogy azóta 5 középiskolát is „végzett“, egy hamis bizonyítvány alapján, most örmester szeretett volna lenni Florea Aradon. Ezért járt tegnap este a várban.

Floreat kihallgatása után vizsgálati fogóságba helyezte a vizsgálóbíró.

Közgazdaság.

Zürichben 3.16, Párisban 13.60 a lej.

Helyi valutaárak. (Szeptember hó 13.)

Kifizetések: Berlin 39.50, Newyork 165.40, London 804.50, Páris 6.47.50, Milánó 8.67.50, Prága 4.91, Budapest 28.90, Zágráb 2.91.50, Bécs 23.35, Zürich 31. — Árú: Márka 39, dollár 164, angol font 800, francia frank 6.60, olasz lira 8.80, cseh korona 5, pengő 29.10, dinár 2.90, osztrák schilling 23.50, svájci frank 31.50. — Pénz: Márka 38.50, dollár 163.50, angol font 795, francia frank 6.40, olasz lira 8.60, cseh korona 4.90, pengő 28.85, dinár 2.85, osztrák schilling 23.30, svájci frank 31. — Irányzat: tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (Szeptember hó 13.)

Berlin 123.75, Amsterdam 208.25, Newyork 519.45, London 2520, Páris 20.28.75, Milánó 27.17, Prága 15.39, Budapest 90.54.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.16, Varsó 58.22.50, Bécs 73.18.

Zürichi tőzsdezárlat. (Szeptember hó 13.)

Berlin 123.79, Amsterdam 208.20, Newyork 519.52.50, London 2519.87.50, Páris 20.29, Milánó 27.16, Prága 15.39.50, Budapest 90.55, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.16, Varsó 58.22.50, Bécs 73.18.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Szeptember 13.)

Devizák: Páris 6.46, Berlin 39.35, London 800.50, Newyork 164.80, Milánó 8.67, Zürich 31.80, Prága 4.91, Bécs 23.35, Budapest 28.85, Varsó 18.70. — Valuták: Napoleon 640, márka 39.10, léva 1.21, török lira 0.85, angol font 797, francia frank 6.45, svájci frank 31.50, olasz lira 8.65, drachma 2.12, dinár 2.89, dollár 163.50, lengyel zloty 18.51, osztrák schilling 23.25, pengő 28.80, cseh korona 4.80.

— Csődbe ment egy curtici-i szabócég. Az aradi törvényszék Tamásdan—Ornstein-tanácsa ma délelőtt foglalkozott azzal a csődkérelemmel, amit a nagyváradi Deutsch-féle posztóáruház nyújtott be Wertheim Jenő curtici-i jobírú szabócég el-

len. Wertheim a kérelem szerint 204.000 lejjel tartozott a szóbanforgó váradi cégnek. A törvényszék elrendelte a csődöt Wertheim ellen és csődtömeggondnoknak dr. Lazar Aurél aradi ügyvédet nevezte ki. A bejelentések határidejét október 25-ben állapította meg a törvényszék, a felszámolását november 6-ban, a választmány megalakulását pedig november 9-ben.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Üzletáthelyezés!

Ugy a n. é. közönség, mint nagyrabecsült voltim szives tudomására adom, hogy Aradon a volt Dományi-palotában évtizedeken át létezett

női- és férfi divatáru üzletemet a volt Forray-ucca sarkán levő gróf Nádasdy-palotába helyeztem át. Függöny és ezonyegoztalyomat a legmodernebb cikkekekkel egészítettem ki. 1928

Olcsó áralmról mindenki meggyőződhetik.

További szives pártfogást kér: Angele Mátyás.

Bolthelyiség

a Piata Avram Iancu (Szabadság-ter) és Str. Banatului (Asztalos Sándor-ucca) sarkán, a heti piac legélénkebb helyén,

november 1-re kiadó

Cim az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatalában.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Kényszer eladás 3 nap költözés előtt FISCHER üvegüzlet

Arad.
Berendezés eladó! 2695 Üzlethelyiség kiadó!

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szöveg hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, Metve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel írt szavak alábizandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszhelyezéssel ellátott kérdésekre válaszolunk. Ajánlatok, leírás levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

ALKALMAZÁS.

MŰSZERÉSZSEGÉD felvétetik. Schwarcz Árpád, Str. Branikovi. 1. (Lázár Vilmos-ucca.) 10505

PERFEKT, románul tudó gyakornokot felveszünk, németül tudó előnyben. Jelentkezni Mayrovits E. Valer Str. Bucur (Eötvös-u.) 12. 4945

MINDENES főzőnk kéttágu családnak azonnalra felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4946

LAKÁS.

Ugy alszik, mint az angyal, ha „ANTIPOL“-lal irtja poloskáját. Valódi csakis 2887 Weisz patikában. Üvege 20 lej.

KÜLÖNBEJÁRATU, csinosan butorított szobát keresek lehetőleg a belvárosban teljes ellátással. Cimeket „Pontos fizető” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4766

KERESK 5-6 szobás modern lakást központban novemberre vagy májusra. Cim Rudolf Mosse Arad. 10505

KISEBB RAKTÁRHELYISÉGET keresek 3 szoba butor leraktározására. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérem. 4940

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra

KIADÓ.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1857

VÉTEL ÉS ELADÁS.

DURA-elemek

augro és detailban VARGA és ROSENFELD, Központi mellett.

RÉZ-BUTOR, vízinek, szőnyegek, intarziás Biedermayer szalon, antik komódok, Velencei tükör, aranyozott consoltükrök, antik asztali lámpák, antik órák, festmények, antik asztalos, szolnai majolikák, filék, horgolások, szörmebundák, férfi öltönyök, kredencok, komplett háló, ebédlő, irodaberendezések, porcellánok, porszívó gép, Jókai összes művei, matracok, székek, gyermekjátékok, bronztárgyak stb. Eladók. Salgóiné. bizományi üzlet Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. 1000

ELADÓ üzembépes benzinnemű 1 drb. 10 HP. és 1 drb. 5 HP. teljesítményű Assael géngyár. Calea Radnei 35. 10505

EBÉDLŐ és irodaberendezés elkölözés miatt olcsón eladó. Str. Dobroneanu uctit Boczkó-ucca 2. 4943

MEGBIZÓIM részére keresek különböző antik szalonokat. Salegós bizományi üzlet Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.) 1000

Ezüstpénzt és tört ezüstöt

minden mennyiségben vessz az Aradi Ezüstműves Műhely Arad, Plata Avram Iancu No. 7., I. em.

Zongorák !!!

ALKALMI ÁRBAN.

Büzendorier rövid	45.000 lej
Stingl 3 pedálos	55.000 lej
Ul Hofmann	55.000 lej
Vopotorny & Sohn	32.000 lej
Beregszászy hangy.	25.000 lej
Harti in Wien	20.000 lej
Tanuló zongora	15.000 lej

MELISNÉL

Arad, Piata Avram Iancu 21 I. Zongorarakár.

INGATLAN.

UJ magánház 2 szobával. 520□-öl telek. kel vagy 260 □-öl üres telek eladó Kasza ucca 77. 4700

Ma nagy halvacSORA.

Elsőrendű halpaprikás és rántott haresa az

„AUTOMOIL“

vendéglőben, Str. Bucur (Eötvös-u.) 16. sz. Olcsó árak, jó bor, naponta frissen csapolt sör. Abonensek állandóan felvételnek.

Pártoljuk a Laci bácsit!

FORDIT, MÁSOL, LEVELEZ, INGATLANOKAT ÉS LAKÁSOKAT KÖZVE. TIT OLCSÓN ÉS GYORSAN

„HERMES“-iroda

Str. Románului (Zrinyl-u.) 6. sz. 4930

Elsőrendű, forgalmas helyen, nagy jövedelemmel bíró

bérpalotát megvételre keresek.

Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kérek. 4924

HÖLGYEMI

Egy fiatalos külsőre

tesz szert, ha megengedi ezen új, virágokból kivont „Cire“-nek, hogy új arcbbőrrel ajándékozza meg, amely barátóni csodálkozását fogja kiváltani.

Ez arcbbőrt simává és fehérré teszi és egy amint a fehéritő csillogó fehér színt kölcsönöz a fehérszeműnek. Mindazáltal teljesen ártalmatlan. Tíz napon belül visszaadja az arcnak fiatalokri kinézését és egy rendkívül üde és szép arcbbőrrel ajándékozza meg. A májfoltok és izkéstelen fekete foltok csodálatos módon eltűnnek. Mélyen behatol bármily kemény és redős arcbbőrön keresztül, ezt puhává teszi olyképen, hogy az arcbbőr régi, durva rétege, amely ugyszólván pikkelyeket képez, fokozatosan darabokban leválik, amint minden reggel arcát megmossa. Ilyen módon az álom tartama alatt egy igazi csoda valósul meg: arcbbőre mindjobban bársonyossá válik, ez olyan puha és finom lesz mint a rózsának a szirmai és olyan fehér mint egy gyermeknek az arca. Az évek szinte visszanyerik fiatalokri lendületüket. Ami az arcbbőrt illeti, ez a legújabb idők legnagyobb találmánya. Egy szép, fehér színű, zsirtartalommal bíró viaszkról van szó, amely a virágokból lesz kivonva az illatok desztillálása

alkalmával. Nagyon sokan azt hitték, hogy ennek semmi értéke nincsen. Ma azonban különös nehézséget okoz ennek elegendő mennyiségben való beszerzése. A nők Csodálatos Viaszknak nevezik, tudományos elnevezése: „CIRE ASEPTINE“. Kapható majdnem az ország valamennyi gyógyszerárában és drogueriájában. Ezen „CIRE ASEPTINE“ előállítás helye LABORATOIRES ASEPTINE, PARIS.

Fontos. Ne alkalmazzák ezen „Cire Aseptine“-t az arcbbőrre, csak akkor ha azt óhajtják, hogy az fehér legyen. Különös gond fordítandó tehát arra, hogy egyidejűleg az arcra és nyakra is alkalmaztassák, mert ellenkező esetben az árnyalat-külömbőség a járókelők figyelmét magára vonja. EZEN FIGYELMEZTETÉST KOZMETIKAI SPECIÁLIS-TANK TESZI MEG.

Megjegyzés. „CIRE ASEPTINE“ kapható gyógyszerárakban, drogueriákban és illatszertárakban. Egy nagy tubus ára 100 lej. Ha nem volna kapható, ugy küldje be az árát PARFUMERIA ELI, TEL címre Bucuresti, Calea Victoriei 39. 4786

OVERLAND AUTO

4-5 üléses, nagyon jó eladó. Különösen alkalmas túrákra, mert a motorja nagyon erős és jókarban van. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4900

BUTOR

jutányos áron kapható Wiegenfeld Adolf Arad Strada Moise Nicoara (Petőfi-ucca) 9-11. 8704

Makulatura 5 kgros csomagokban kaphatók a kiadóban.

MUZSAY JÓZSEF

ARAD, színházal szemben

Férfi öltöny tiszta gyapju L.	1750	Iskola öltöny előírás szerint L.	1600
Férfi öltöny divatszínben...	2450	Börkabát ia. minden színben	3900
Sötétkék és fekete öltöny ia.	2750	Fregoli raglán...	2000
Őszi és téli felöltő...	1950	Gummi kabát ...	800
Ulster-Double ia.	2450	Trench-coats ia. ...	2500
Fekete féll kabát szörme sál gallér	2650		

Divat szabóság! 4818 Angol posztó raktár!

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA“

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyitott Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben. TELEFON: J. 20-30.

Minden modern kényelemmel berendezve. Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!